

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/109

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 2. studenoga 2023.

P.Z. br. 579

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o lobiranju*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. studenoga 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/69
URBROJ: 50301-21/32-23-3

Zagreb, 2. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o lobiranju

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o lobiranju.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. **Andrej Plenković**

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O LOBIRANJU

Zagreb, studeni 2023.

PRIJEDLOG ZAKONA O LOBIRANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o lobiranju sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Lobiranje je široko rasprostranjena praksa zagovaranja interesa kod donositelja odluka koja ima desetljeća povijesti te je potreba za pravnim uređenjem lobiranja sadržana u demokratskom okviru suvremenih društava. Visoka razina otvorenosti i transparentnosti oblikovanja javnih politika te procesa donošenja odluka smatra se ishodištem osiguranja djelotvorne javne uprave. Promatrajući cijelu problematiku u širim okvirima, moguće je istaknuti da modernizacija političkih procesa i vanjskopolitički izazovi, ponajprije pristupanja OECD-u,¹ nameću potrebu da se lobistička praksa u Republici Hrvatskoj uskladi sa standardima u tom području.

Nastojanje da se lobistička praksa i mogućnost utjecaja na proces donošenja i učinkovitost javnih politika učini što transparentnijim te na taj način poveća povjerenje građana u donositelje odluka, postoji i zbog ograničavanja nepriličnog utjecaja (interesnih skupina) predstavnika privatnog kapitala na javnu politiku, poticanja odgovornosti i integriteta lobista i donositelja odluka, podizanja povjerenja javnosti u institucije, ali i jačanja pozicije građana s obzirom na sudjelovanje u formiranju javnih politika.

U odnosu na definiranje samog pojma, ne postoji općeprihvaćena definicija lobiranja. U širem smislu, lobiranje je neslužbeno djelovanje u nečiju korist, odnosno pokušaj utjecanja na donositelje odluka. Može se odnositi i na javne aktivnosti ili javne poslovne aktivnosti raznih institucija.

U užem smislu, lobiranje se može definirati kao aktivnost kojom se pokušava utjecati i na nekoga u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, kako bi podržao zakone, propise ili opće akte koji daju nekoj zajednici, organizaciji ili industriji određenu prednost ili korist.

U Preporuci Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o pravnoj regulaciji lobističkih aktivnosti u kontekstu javnog odlučivanja (*Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the legal regulation of lobbying activities in the context of public decision making*), od 22. ožujka 2017. (CM/Rec(2017)2), lobiranje se definira kao promicanje posebnih interesa komunikacijom s javnim službenikom u sklopu strukturiranog i organiziranog djelovanja usmjerenog na utjecanje na javno odlučivanje. Pritom „javno odlučivanje“ znači donošenje odluka unutar zakonodavnih i izvršnih vlasti, bilo na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, a pojam „javni službenik“ označava svaku osobu koja obnaša

¹ OECD - Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj, međunarodna ekonomska organizacija osnovana 14. prosinca 1960. godine nastala kao nasljednik Organizacije za europsku ekonomsku suradnju (OEEC).

javnu funkciju, neovisno o tome je li izabrana, zaposlena ili na drugi način angažirana, u zakonodavnoj ili izvršnoj vlasti.

Preporuke Vijeća OECD-a o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju (*Recommendation of the Council on Principles for Transparency and Integrity in Lobbying*), od 18. veljače 2010. (OECD/LEGAL/0379) navode da je lobiranje usmena ili pisana komunikacija s javnim službenikom kako bi se utjecalo na zakonodavstvo, politike ili administrativne odluke, često se usredotočujući na zakonodavnu vlast na nacionalnoj i podnacionalnim razinama. No, događa se i u izvršnoj vlasti, primjerice, kako bi se utjecalo na donošenje propisa ili izradu projekata i ugovora. Pritom pojam „javni službenik“ uključuje državne i javne službenike, namještenike i nositelje javnih dužnosti u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, bilo da su izabrani ili imenovani. Međuinstitucijskim sporazumom od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (Službeni list Europske unije L 207/1) obuhvaćene su aktivnosti koje provode predstavnici interesnih skupina u cilju utjecanja na oblikovanje ili provedbu politika ili zakonodavstva ili procese donošenja odluka institucija potpisnica ili drugih institucija, tijela, ureda i agencija Europske unije.

Pojedinci i organizacije legitimno i razumno žele utjecati na odluke koje na njih mogu bitno utjecati. Država od lobista zauzvrat dobiva pristup njihovom znanju, iskustvima i pogled prema mogućem rješavanju određenog problema. Lobiranje može pružiti donositeljima odluka vrijedan uvid, informacije, perspektive politike i dijalog oko različitih mogućnosti određene politike. Ovakva uloga lobiranja je bitna s obzirom na kompleksnost javnih politika i odlučivanja u državi te može stvoriti širok učinak na političke procese. Lobiranje zasnovano na dokazima te iscrpnim i detaljnim istraživanjima i analizama može unaprijediti kvalitetu donošenja odluka. S druge strane, moguća štetnost tih utjecaja po javni interes, pogotovo kada su prikriveni, glavni je razlog nastojanja da se lobiranje uredi zakonom.

S obzirom na to da je komunikacija bit donošenja političkih odluka, donošenje propisa o lobiranju ne smije negativno utjecati na protok informacija između javnosti i tijela na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

Važno je da se lobiranje definira na način koji osigurava da građani pojedinci, udruge civilnog društva, interesne skupine ili bilo koji zainteresirani društveni dionici ne oklijevaju izložiti svoje poglede državnim tijelima.

Međunarodna iskustva u donošenju i provođenju propisa o lobiranju pokazuju kako sama regulacija ne otežava pristup glavnim kreatorima javnih politika i donositeljima odluka. Zakonsko uređenje lobiranja dobro je prihvaćeno u mnogim državama te nije doprinijelo neželjenim štetnim učincima.

Preporuke međunarodnih tijela

U Izvješću Europske komisije o vladavini prava za 2020. navodi se kako je u Republici Hrvatskoj uglavnom uspostavljen pravni i politički okvir za promicanje integriteta i sprječavanje korupcije u javnom sektoru. Međutim istaknuta je potreba uspostavljanja sustava za jačanje etičnosti i integriteta osoba na najvišim izvršnim funkcijama i saborskih zastupnika te na lokalnoj razini. U okviru integriteta adresiraju se i područja sprječavanja sukoba interesa i lobiranja.

U Izvješću Europske komisije o vladavini prava za 2021. napominje se da je Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. i Nacrtom prijedloga strategije sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine predviđeno donošenje sveobuhvatnih propisa u vezi s lobiranjem. U Izvješću o vladavini prava za 2022. Republici Hrvatskoj je preporučeno da

„uvede sveobuhvatno zakonodavstvo u području lobiranja, među ostalim prema osobama na najvišim izvršnim položajima, te uspostavi javni registar lobista.” U Izvješću o vladavini prava za 2023. utvrđeno je kako je ostvaren određen napredak u provedbi preporuke iz Izvješća o vladavini prava za 2022. Izvješće V. evaluacijskog kruga GRECO-a² za Republiku Hrvatsku objavljeno 24. ožujka 2020., koje se bavi sprječavanjem korupcije i promicanjem integriteta u izvršnoj vlasti kod obnašanja najviših izvršnih dužnosti te u tijelima nadležnim za provedbu zakona (policija i granična policija), među 17 specifičnih preporuka za unaprjeđenje uspostavljenog okvira u područjima obuhvaćenim postupkom evaluacije koje se daju Republici Hrvatskoj, daje i preporuku vezanu uz reguliranje načina kontaktiranja lobista s najvišim dužnosnicima izvršne vlasti, odnosno jačanja transparentnosti u ovom području. O potrebi ovakvog uređenja u Izvješću se govori u kontekstu transparentnosti donošenja zakona te se konstatira da ne postoje pravila koja uređuju kontakte osoba na najvišim dužnostima izvršne vlasti s lobistima i trećim stranama koje žele utjecati na postupak odlučivanja. Ne postoje zahtjevi za izvještavanje ili objavljivanje koji se primjenjuju na one koji žele utjecati na vladine postupke i politike.

GRECO u okviru preporuke pod rednim brojem V. preporučuje uvođenje pravila o načinu kontaktiranja osoba kojima su povjerene najviše dužnosti izvršne vlasti s lobistima i trećim stranama koje žele utjecati na zakonodavne i druge Vladine aktivnosti i da se objavljuje dovoljno informacija o svrsi ovih kontakata, kao što su identitet osobe (ili više njih) s kojom je ili u čije je ime održan sastanak i specifične teme razgovora.

Nadalje, uzimajući u obzir i jedan od važnih ciljeva Republike Hrvatske u pridruživanju Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), bitno je istaknuti i Izvješće o investicijskim politikama OECD-a za Republiku Hrvatsku iz 2019. Uz isticanje brojnih pozitivnih koraka koji su do sada napravljeni u području antikorupcijskih politika, Izvješće detektira i područja koja zahtijevaju dodatne napore. Tako se, između ostalog, preporučuje daljnji nastavak rada na usavršavanju okvira javnog integriteta uz uređenje aktivnosti lobiranja.

Nacionalni strateški okvir

Već je u Strategiji suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 26/15.) bila naglašena potreba reguliranja područja lobiranja u Republici Hrvatskoj kao i u pripadajućem Akcijskom planu za 2015. i 2016., koji je u strateškom horizontalnom području 5.1.1. Integritet unutar političkog sustava i uprave, Mjera 3. - Regulacija lobiranja u Republici Hrvatskoj, odredio provedbu aktivnosti „Izrada analize za uređenje zakonskog okvira za lobiranje“. U Strategiji je navedeno da razvojem demokratskih institucija i civilnog društva lobiranje postaje sve važnije, budući da se povećava broj javnih donositelja odluka, istodobno proširujući mogućnost utjecaja na njih. Lobiranje može pridonijeti boljem definiranju interesa i boljoj informiranosti Vlade, što u konačnici dovodi do kvalitetnijih odluka i propisa te učinkovitije javne politike. Iskustvo većine država koje su uvele zakonodavni okvir za lobiranje pokazuje da je on djelotvoran samo ako je usklađen s relevantnim zakonima o suzbijanju korupcije te sprečavanju sukoba interesa, kao i etičkim kodeksima. Reguliranjem lobiranja u Republici Hrvatskoj omogućilo bi se uspostavljanje lobističke aktivnosti prema najvišim etičkim standardima, s ciljem transparentnosti rada, učinkovitog upravljanja rizicima korupcije i pozitivnog utjecaja na kvalitetu propisa i odluka koje donose tijela zakonodavne i izvršne vlasti.

Spomenuta analiza daje usporedni pregled različitih modela regulacije, samoregulacije i zakonodavnih okvira lobiranja u državama članicama Europske unije i izvan Europske unije.

² GRECO: ekspertno tijelo Vijeća Europe zaduženo za evaluaciju i monitoring antikorupcijske politike u državama članicama, kandidatima i trećim državama. Republika Hrvatska je članica od 2000. godine

Također daje pregled preporuka i smjernica međunarodnih organizacija za reguliranje lobiranja. Analiza među ostalim ističe da se regulacija lobiranja u Republici Hrvatskoj nameće kao jedan od preduvjeta za prevenciju korupcije, pri čemu regulativna tendencija treba postići uspostavu lobističkog djelovanja na najvišim etičkim standardima, a s ciljem transparentnosti rada lobista i pozitivnog utjecaja interesnih grupa na kvalitetu propisa i odluka koje donose tijela zakonodavne i izvršne vlasti.

U okviru sljedećeg Akcijskog plana za 2017. i 2018. godinu održana je javna rasprava o potrebi i modelima lobističke regulative.

Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine („Narodne novine“, broj 120/21.) ističe da je za područje lobiranja potrebno razviti regulatorni okvir. Kao razlog za to ističe se da razvojem demokratskih institucija i civilnog društva lobiranje ima sve veći značaj, budući da se povećava broj donositelja javnih odluka, a istodobno se širi mogućnost utjecaja na njih. Neregulirano lobiranje može dovesti do neprimjerenog utjecaja na procese donošenja odluka te ostvarenju posebnog i/ili privatnog interesa nauštrb javnog interesa. U ovom području planirana je digitalizacija postupaka upisa i brisanja te mogućnosti javnog pristupa podacima iz budućeg registra lobista, kao i informiranja građana o budućem normativnom okviru.

Struktura Zakona

S obzirom na preporuke o potrebi regulacije lobističke prakse u Republici Hrvatskoj postavilo se pitanje postoji li potreba za donošenjem posebnog zakona za uređenje lobiranja ili je to područje potrebno drukčije urediti (formiranjem Registra i etičkog kodeksa lobista ili unutar odredbi nekih od važećih zakona ili određenih podzakonskih akata koji uređuju rad najviših tijela izvršne i zakonodavne vlasti). Predloženo je od relevantnih dionika da se ide u izradu cjelovitog zakona. Tako je nakon osnivanja Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o lobiranju, rad navedene Radne skupine išao u smjeru Preporuka Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o pravnoj regulaciji lobističkih aktivnosti u kontekstu javnog odlučivanja i Preporuke Vijeća OECD-a o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju. Sukladno tim dokumentima pristupilo se izradi Nacrta prijedloga zakona uvažavajući temeljna načela uređenja lobističke aktivnosti.

Prije svega, bilo je potrebno sadržajno definirati pojam lobiranja i pritom razgraničiti lobiranje kao demokratski i dopušten utjecaj na donositelje odluka, naspram kaznenih djela u kojima je kažnjivo utjecati na službene ili druge radnje. Uzevši u obzir potrebnu distinkciju i međunarodne preporuke predloženo je da se lobiranje, u smislu ovoga Zakona, definira kao svaki oblik usmene ili pisane komunikacije prema lobiranoj osobi kao dio strukturiranog i organiziranog promicanja, zagovaranja ili zastupanja određenih interesa ili prenošenje informacija u vezi s javnim odlučivanjem radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja. Javno odlučivanje podrazumijeva pripremu i izradu, donošenje, izmjenu ili dopunu, ukidanje odnosno stavljanje izvan snage zakona, drugih propisa ili općih akata, kao i drugih strateških i planskih dokumenata od strane tijela zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, sukladno međunarodnim preporukama bilo je potrebno razgraničiti slučajeve kada su konzultanti i lobisti angažirani na zahtjev treće strane od tzv. *in-house* lobista angažiranih na zahtjev svoga poslodavca te organizacije i tijela koja zastupaju profesionalne ili druge sektorske interese. Stoga je za potrebe ovoga Zakona pojam lobist definiran kao fizička ili pravna osoba (što uključuje strane i domaće fizičke i pravne osobe) koja lobira te podrazumijeva lobiste koji lobiraju za korisnike lobiranja, uključujući konzultante koji se bave

lobiranjem i profesionalne lobiste; lobiste koji lobiraju za poslodavca kod kojeg su zaposleni (*in-house lobisti*); te organizacije ili tijela koja predstavljaju profesionalne, poslovne ili druge sektorske interese, uključujući profesionalna, gospodarska i interesna udruženja, udruženja poslodavaca i organizacije civilnog društva.

Zakonom se definira pojam lobirane osobe. Lobiranom osobom smatra se svaka osoba koja je kao dužnosnik, posebni savjetnik ili službenik izabrana, imenovana, zaposlena ili na drugi način angažirana u tijelima zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelima državne uprave, odnosno u tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave. Ova definicija podrazumijeva državne dužnosnike, državne službenike te posebne savjetnike u navedenim tijelima, ali i župane, gradonačelnike, općinske načelnike i članove predstavničkih tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, kao i službenike u lokalnoj ili područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Kao aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem izdvojene su sljedeće aktivnosti: demokratsko pravo pojedinca da izrazi svoje mišljenje dužnosnicama, tijelima ili institucijama, bilo kolektivno ili individualno putem javnog savjetovanja, referendumu, peticija ili građanskih inicijativa, odnosno da se zalaže za političku promjenu ili promjenu zakonodavstva, promjenu politika ili praksi u okviru legitimnih političkih aktivnosti, bilo kolektivno ili individualno. Nadalje u to ulazi i komunikacija s tijelima javne vlasti drugih država i njihovim predstavnicima, uključujući njihova diplomatska predstavništva, institucije Europske unije i njihove predstavnike, međunarodne međuvladine organizacije, uključujući agencije i tijela koji iz njih proizlaze te njihovim predstavnicima te komunikacija povezana sa sigurnosnim pitanjima. Kao iznimke propisuju se i aktivnosti osoba kada sudjeluju kao stručnjaci na sastancima, sjednicama ili konzultacijama o pitanjima koja se odnose na pripremu nacrtu zakona, drugih propisa i općih akata na poziv ili na inicijativu tijela zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, bilo da djeluju uz naknadu ili besplatno, aktivnosti osoba kada sudjeluju na javnim skupovima, sjednicama, raspravama, drugim javnim događanjima i/ili događajima koji se prenose javnosti, objavljivanje informacija, stavova i mišljenja o zakonima, drugim propisima i općim aktima, kao i o prijedlozima ili nacrtima tih akata u medijima. Nadalje, lobiranjem se neće smatrati aktivnosti dužnosnika ili službenika koju provode u skladu sa službenim dužnostima koje obnašaju pri pripremanju, razmatranju, donošenju i provedbi zakona, drugih propisa i općih akata, kao i aktivnosti drugih osoba koje sudjeluju u pripremi, razmatranju i donošenju nacrtu zakona, drugih propisa i općih akata u skladu s posebnim propisima te aktivnosti socijalnih partnera koji djeluju u svojstvu sudionika u socijalnom dijalogu, u skladu s posebnim propisima i aktivnosti političkih stranaka, uz izuzetak organizacija koje su osnovale političke stranke ili koje su s političkim strankama povezane.

Prijedlog zakona uvodi Registar lobista u Republici Hrvatskoj čiji je smisao pružanje pristupa javnosti dovoljnom broju informacija o registriranim lobistima. Registar lobista uobičajen je u državama koje imaju zakonsko reguliranje lobiranja. Sukladno navedenim smjernicama kojima se vodila Radna skupina, prioritet je bio pristup koji stremi transparentnosti, ali ne pod cijenu pretjeranih i zahtjevnih pretpostavki potrebnih za registriranje. Registar lobista će voditi Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa. Pojedini podaci upisani u Registar lobista biti će javni, a postupak upisa provodit će se sukladno zakonu kojim se uređuje opći upravni postupak.

Jedna od temeljnih ideja ovoga Prijedloga zakona veća je transparentnost u javnom i političkom životu. U tom smislu uvedena je obveza obavješćivanja i informiranja lobista da pisanim putem izvješćuju Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa o provedenom

lobiranju jednom godišnje do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu. Također, propisana su pravila komuniciranja i načela provođenja lobističkih aktivnosti kao i obveze lobista i obveze lobiranih osoba. Pravila komuniciranja i međusobne obveze moraju se odvijati sukladno načelima otvorenosti, transparentnosti, odgovornosti, poštenja, savjesnosti i integriteta. Od lobista se posebice očekuje da daju točne informacije o svojem lobističkom zadatku i postupaju pošteno i u dobroj vjeri u odnosu na lobistički zadatak kao i u svim kontaktima s lobiranim osobama. Također, potrebno je da se suzdrže od nepotrebnog i neprimjerenog utjecaja na lobirane osobe i postupak donošenja javnih odluka te izbjegavaju sukob interesa, odnosno da ne lobiraju za dva ili više korisnika lobiranja koji imaju suprotstavljene interese.

Sukladno međunarodnim preporukama i komparativnoj praksi bilo je potrebno propisati ograničenja prije obavljanja poslova lobiranja, tzv. „razdoblje hlađenja“ (*“cooling-off“* period). Radi se razdoblju koje mora proteći prije nego što lobirana osoba može postati lobist u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u kojem je obavljala dužnost ili službu.

U odnosu na pravne posljedice zbog povrede ovoga Zakona, potrebno je da one budu učinkovite, odvratajuće i proporcionalne. Predviđene su administrativne mjere koje ovisno o težini povrede mogu biti: pisano upozorenje, zabrana obavljanja lobiranja na određeno vrijeme, novčana sankcija i brisanje iz Registra lobista. Uvedena je i prekršajna odredba za lobiranu osobu koja krši odredbu o zabrani lobiranja prema tijelu u kojem je bila zaposlena ili obnašala dužnost 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

S obzirom na prevladavajuće negativne percepcije vezane uz lobiranje i mogućnost da tradicijska klima oko lobiranja pogoduje razvoju brojnih predrasuda i onemogućuje razvoj lobističke prakse u Hrvatskoj, donošenje ovoga Zakona pridonijelo bi boljoj percepciji i legitimiranju lobiranja kao uobičajene demokratske prakse u Republici Hrvatskoj. Pritom, formiranje javnog Registra lobista omogućuje postojanje preglednih i javno dostupnih informacija o identitetu i profesionalnom interesu svih onih koji žele utjecati, odnosno onih koji utječu na odluke javnih politika. Temeljem egzaktnih informacija koje se nalaze u javnom Registru lobista, široj javnosti omogućuje se uvid u razmjere utjecaja različitih interesnih grupa na donositelje javnih politika.

Regulacijom lobiranja nastoji se postići nekoliko ciljeva. Oni su usmjereni na jačanje transparentnosti i otvorenosti pri afirmaciji interesa utjecajem na zakonodavnu i izvršnu vlast. Transparentnost treba pridonijeti povećanju kvalitete zakonodavnih postupaka te općenito doprinijeti jačanju povjerenja javnosti u proces donošenja političkih odluka. Osim toga, ima za cilj uspostaviti način na koji se civilno društvo i građani uključuju u procese donošenja odluka.

Izostanak regulacije lobiranja stvara rizik od nedostatka otvorenosti, transparentnosti i integriteta donositelja političkih i administrativnih odluka te otvara prostor koruptivnom djelovanju.

S obzirom na to da se lobiranjem može bitno utjecati na život pojedinca i čitavog društva, postoji snažan javni interes da se zna tko za koga lobira i u vezi čega. Manjak regulacije može stvoriti opravdanu javnu zabrinutost o ulozi stečenih interesa u stvaranju politika i rizik da privilegirani ili pretjerani utjecaj može rezultirati odlukama javnih politika u korist privatnih interesa, a na štetu cjelokupnom društvu. Iz tih razloga potrebno je stvoriti odgovarajuće profesionalne standarde u odnosima s lobistima. S obzirom da se regulaciji pristupa iz aspekta sprječavanja korupcije, ide se za osiguravanjem što veće transparentnosti, integriteta i

odgovornosti vršitelja lobiranja, s ciljem smanjivanja koruptivnih rizika u procesu utjecanja na javne politike i jačanja povjerenja javnosti u taj proces.

Donošenje Zakona o lobiranju pridonijet će postupnom prihvaćanju lobiranja kao legitimne demokratske prakse u Republici Hrvatskoj.

Takva pretpostavka nalazi uporište u primjerima dobre prakse niza država članica Europske unije, ali i u dominantnim trendovima u političkim procesima Unije.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za potrebe provedbe ovoga Zakona u okviru Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa osnovat će se novi odjel koji će biti nadležan za provedbu ovoga Zakona vezanih uz vođenje Registra lobista i pitanje mjera zbog povrede odredaba Zakona.

Za zapošljavanje pet novih službenika u 2024. (na radnom mjestu voditelj odjela - 1 izvršitelj, na radnom mjestu savjetnik - 4 izvršitelja), potrebna sredstva iznose 167.000 eura godišnje, a osigurat će se prilikom izrade Prijedloga financijskog plana za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. godinu razdjela 052 Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, glave 05205, na aktivnosti A897001 Administracija i upravljanje, skupina rashoda 31 u okviru dodijeljenih limita.

Izrada elektroničkog Registra lobista planirana je u okviru izrade šire informatičke platforme za unaprjeđenje učinkovitosti ukupnog preventivnog antikorupcijskog okvira, a sredstva su osigurana u okviru razdjela 109 Ministarstvo pravosuđa i uprave, glave 10905, na projektu T830027 Jačanje javne uprave, pravosuđa i sprječavanje korupcije – NPOO (izvor financiranja 581).

Do uspostave cjelovitog programskog rješenja za vođenje Registra lobista, Povjerenstvo će Registar lobista privremeno voditi u elektroničkom obliku korištenjem postojećih informatičkih alata na način koji mora omogućiti jednostavan prijenos upisanih podataka u buduću elektroničku platformu Registra lobista po njezinoj uspostavi. Procijenjena sredstva u iznosu od 31.250 eura godišnje potrebna za vođenje privremenog Registra će se osigurati prilikom izrade Prijedloga financijskog plana za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. godinu razdjela 052 Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, glave 05205, na aktivnosti K897002 Informatizacija Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, u okviru dodijeljenih limita.

Nakon uspostave elektroničkog Registra lobista (do kraja 2024.), sredstva u iznosu od 24.000 eura godišnje potrebna za održavanje Registra lobista će se osigurati prilikom izrade Prijedloga financijskog plana za 2025. i projekcija za 2026. i 2027. godinu razdjela 109 Ministarstva pravosuđa i uprave, glave 10905, na aktivnosti A677016 Elektroničko pravosuđe i uprava, u okviru dodijeljenih limita.

Ministarstvo pravosuđa i uprave će tijekom 2024. održati 4 edukacije o lobiranju za nositelje izvršne i zakonodavne vlasti na lokalnoj i područnoj razini, a koja aktivnost je već navedena u postojećem Akcijskom planu za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine te za navedeno nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O LOBIRANJU

GLAVA I.

TEMELJNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

- (1) Ovim Zakonom uređuje se lobiranje, ustroj i način vođenja Registra lobista, sankcije za povredu odredaba ovoga Zakona i druga pitanja u svezi s lobiranjem.
- (2) Odredbe ovoga Zakona ne utječu na primjenu propisa u području kaznenog zakonodavstva, zaštite tajnosti podataka, financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prava na pristup informacijama te na aktivnosti poduzete vezano uz odluke u sudskim ili drugim službenim postupcima, postupcima javne nabave te drugim postupcima u kojima se odlučuje o pravima ili obvezama pojedinaca.
- (3) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, na postupanje Povjerenstva primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- 1) *lobiranje* je svaki oblik usmene ili pisane komunikacije prema lobiranoj osobi kao dio strukturiranog i organiziranog promicanja, zagovaranja ili zastupanja određenih interesa ili prenošenja informacija u vezi s javnim odlučivanjem radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja
- 2) *javno odlučivanje* podrazumijeva pripremu i izradu, donošenje zakona, drugih propisa ili općih akata, kao i drugih strateških i planskih dokumenata od strane tijela zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave
- 3) *lobist* je domaća ili strana fizička ili pravna osoba koja lobira i koja je upisana u Registar lobista te podrazumijeva:
 - a) lobiste koji lobiraju za korisnike lobiranja, uključujući konzultante koji se bave lobiranjem i profesionalne lobiste
 - b) lobiste koji lobiraju u ime poslodavca kod kojeg su zaposleni, ili
 - c) lobiste koji predstavljaju profesionalne, poslovne ili druge sektorske interese, uključujući profesionalna, gospodarska i interesna udruženja, nevladine udruge i organizacije civilnog društva.

- 4) *lobiranom osobom* smatra se svaka osoba koja je kao dužnosnik, posebni savjetnik ili rukovodeći službenik izabrana, imenovana, zaposlena ili na drugi način angažirana u tijelima zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelima državne uprave, odnosno u tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i koja sudjeluje ili je nadležna za javno odlučivanje te koja je pristala komunicirati s lobistom
- 5) *korisnici lobiranja* su pravne ili fizičke osobe i drugi zakonom uređeni oblici udruživanja fizičkih ili pravnih osoba, uključujući i njihove podružnice, u ime kojih lobist obavlja lobiranje
- 6) *Povjerenstvo* je Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa
- 7) *Registar lobista* je Registar lobista u Republici Hrvatskoj.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem

Članak 4.

Lobiranjem se ne smatra:

- a) demokratsko pravo pojedinca da:
 1. izrazi svoje mišljenje dužnosnicima, tijelima ili institucijama, bilo kolektivno ili individualno putem javnog savjetovanja, referendum, peticija ili građanskih inicijativa
 2. se zalaže za političku promjenu ili promjenu zakonodavstva, promjenu politika ili praksi u okviru legitimnih političkih aktivnosti, bilo kolektivno ili individualno
- b) komunikacija s tijelima drugih država, uključujući njihova diplomatska predstavništva, institucijama Europske unije, međunarodnim međuvladinim organizacijama, uključujući agencije i tijela koji iz njih proizlaze, niti komunikacija povezana sa sigurnosnim pitanjima
- c) aktivnost osoba kada sudjeluju kao stručnjaci na sastancima, sjednicama ili konzultacijama o pitanjima koja se odnose na pripremu nacrtu zakona, drugih propisa, općih akata te strateških i planskih dokumenata na poziv ili na inicijativu tijela zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave, odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, bilo da djeluju za naknadu ili besplatno
- d) aktivnost osoba kada sudjeluju na javnim skupovima, sjednicama, raspravama, drugim javnim događanjima i/ili događajima koji se prenose javnosti

- e) objavljivanje informacija, stavova i mišljenja o zakonima, drugim propisima, općim aktima te strateškim i planskim dokumentima, kao i o prijedlozima ili nacrtima tih akata u medijima
- f) aktivnost dužnosnika ili službenika koju provode u skladu sa službenim dužnostima koje obnašaju pri pripremanju, razmatranju, donošenju i provedbi zakona, drugih propisa i općih akata te strateških i planskih dokumenata, kao i aktivnosti drugih osoba koje sudjeluju u pripremi, razmatranju i donošenju nacrtu zakona, drugih propisa i općih akata te strateških i planskih dokumenata u skladu s posebnim propisima
- g) aktivnost socijalnih partnera koji djeluju u svojstvu sudionika u socijalnom dijalogu u skladu s posebnim propisima
- h) aktivnosti političkih stranaka, uz izuzetak organizacija koje su osnovale političke stranke ili koje su s političkim strankama povezane.

Načela lobiranja

Članak 5.

- (1) Lobiranje se temelji na načelima otvorenosti, transparentnosti, odgovornosti, savjesnosti i integriteta.
- (2) Načelo otvorenosti podrazumijeva mogućnost sudjelovanja i dostupnost informacija u vezi s javnim odlučivanjem.
- (3) Načelo transparentnosti podrazumijeva da su podaci koji se odnose na aktivnosti lobiranja dostupni javnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (4) Načelo odgovornosti i savjesnosti podrazumijeva da lobisti i lobirane osobe postupaju na način koji odgovara najvišim standardima profesionalnosti.
- (5) Načelo integriteta podrazumijeva da lobisti i lobirane osobe postupaju u skladu s etičkim pravilima svoje profesije.

GLAVA II.

PRAVILA KOMUNICIRANJA

Obveze lobista pri lobiranju

Članak 6.

- (1) Pri najavi lobiranja, lobist je dužan predstaviti se lobiranoj osobi, dokazati da je upisan u Registar lobista, navesti svrhu i cilj te korisnika lobiranja za kojeg lobira.
- (2) Lobist može pružiti lobiranoj osobi informacije i materijale o pitanjima o kojima lobira za korisnika lobiranja.
- (3) Lobist ne smije lobirati za dva ili više korisnika lobiranja sa suprotnim interesima.

Obveze lobiranih osoba pri lobiranju

Članak 7.

- (1) Lobirana osoba može pristati komunicirati s lobistom samo nakon prethodne provjere upisa lobista u Registar lobista.
- (2) Lobirana osoba odbit će daljnju komunikaciju s lobistom ako procijeni da se predmet lobiranja odnosi na interes koji je suprotan ustavnim načelima ili javnom interesu, ili da se odnosi na protupravno postupanje ili propust, odnosno ako je postupanje lobista protupravno.
- (3) Lobirane osobe dužne su postupati s dužnom pažnjom u odnosu na podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu ili druge povjerljive podatke, a koje su saznale tijekom lobiranja.

Nedozvoljene lobističke aktivnosti

Članak 8.

- (1) Zabranjeno je lobirati protivno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Lobist ne smije lobiranim osobama davati netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije, niti pribjegavati nedopuštenom pritisku, neprimjerenom ponašanju ili uvredljivom jeziku.
- (3) Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, obavijestiti će bez odgode lobiranu osobu i dostaviti točnu i potpunu informaciju.
- (4) Pri lobiranju lobist ne smije poticati na kršenje propisa, pravila i standarda ponašanja koji se primjenjuju na lobiranu osobu. Zabranjeno je nuđenje ili davanje darova, odnosno bilo kakve druge koristi lobiranoj osobi.

Prijavljivanje postupanja protivno Zakonu

Članak 9.

Ako lobist ostvarenim ili pokušanim lobiranjem postupa protivno odredbama članka 8. ovoga Zakona ili ako nije upisan u Registar lobista, lobirane osobe dužne su odbiti daljnju komunikaciju s njime i o tome obavijestiti Povjerenstvo odmah po saznanju.

Pravo na očitovanje

Članak 10.

- (1) U slučaju primitka obavijesti iz članka 9. ovoga Zakona, Povjerenstvo će zatražiti očitovanje lobista i odrediti mu rok u kojem će dostaviti svoje očitovanje, koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana.
- (2) Očitovanje iz stavka 1. ovoga članka lobist može podnijeti u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik pred Povjerenstvom.
- (3) Povjerenstvo može provjeriti istinitost podataka iz prijave i izjave lobista.

GLAVA III.**REGISTAR LOBISTA****Vođenje Registra lobista****Članak 11.**

- (1) Lobiranje može obavljati lobist koji je upisan u Registar lobista.
- (2) Upis u Registar lobista je uvjet za početak lobiranja.
- (3) Registar lobista ustrojava i vodi Povjerenstvo na lako pretraživ način u strojno čitljivom elektroničkom obliku.
- (4) Fizička osoba koja lobira u ime pravne osobe mora biti upisana u Registar lobista.
- (5) Povjerenstvo pravilnikom propisuje sadržaj Registra lobista i način njegova vođenja, tehničke i organizacijske mjere zaštite, zahtjeva za promjenu podataka u Registru lobista, zahtjeva za brisanje iz Registra lobista, obrazac izvještaja lobista te popis dokumentacije koja se prilaže zahtjevima, kao i način njihova podnošenja i upisa u Registar lobista.

Upis u Registar lobista**Članak 12.**

- (1) Upis u Registar lobista obavlja se na zahtjev.
- (2) Uvjeti za upis u Registar lobista za fizičku osobu su:
 - punoljetnost
 - puna poslovna sposobnost
 - činjenica da osoba nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci za kaznena djela protiv službene dužnosti, kaznena djela protiv gospodarstva i kazneno djelo iz članka 339. (podmićivanje zastupnika) Kaznenog zakona te kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.) odnosno da nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci za ostala kaznena djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti.
- (3) Uvjeti za upis u Registar lobista za pravnu osobu su:
 - upis u odgovarajući registar pravnih osoba
 - činjenica da pravna osoba nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv službene dužnosti, kaznena djela protiv gospodarstva i kazneno djelo iz članka 339. (podmićivanje zastupnika) Kaznenog zakona te kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.) odnosno da nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci za ostala kaznena djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti.

(4) Uvjeti za upis u Registar lobista iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na stranu fizičku ili pravnu osobu, koja dokazuje svoju nekažnjavanost za odgovarajuća koruptivna kaznena djela propisana nacionalnim propisima države čije je osoba državljanin, odnosno države poslovnog nastana.

(5) Zahtjev za upis u Registar lobista sadrži ime i prezime, adresu fizičke osobe ili naziv i sjedište pravne osobe, osobni identifikacijski broj (OIB), kontaktne podatke, uključujući adresu elektroničke pošte, ime i prezime i adresu osobe koja lobira u ime pravne osobe, kao i ciljeve, područje djelovanja i interesa.

(6) Zahtjevu se prilaže dokumentacija kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta za upis u Registar lobista, iz stavka 2. i 3. ovog članka.

(7) Povjerenstvo može kod tijela nadležnog za vođenje kaznene evidencije provjeriti ili pribaviti podatke iz kaznene evidencije za podnositelja zahtjeva, sukladno posebnom propisu.

Javnost Registra lobista

Članak 13.

(1) Podaci iz Registra lobista su javno dostupni.

(2) Podaci iz Registra lobista objavljuju se radi transparentnosti lobiranja, a u svrhu ostvarivanja javnog interesa.

(3) Podaci iz Registra lobista koji su dostupni javnosti su ime i prezime za fizičke osobe, odnosno naziv i sjedište za pravne osobe, kontaktni podaci, kao i ciljevi, područja djelovanja i interesi.

(4) Podaci iz Registra lobista iz stavka 3. ovoga članka objavljuju se na mrežnoj stranici Povjerenstva u otvorenom, strojno čitljivom obliku, na lako pretraživ način.

(5) Podaci iz Registra lobista dostupni su javnosti dvije godine, za fizičke osobe, odnosno pet godina, za pravnu osobu, od dana brisanja iz Registra lobista, uz napomenu da je lobist brisan iz Registra lobista.

(6) Na obradu i objavu osobnih podataka iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se propisi koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(7) Povjerenstvo je voditelj obrade podataka iz Registra lobista i u tu svrhu obavlja poslove koji se odnose na analizu podataka te poduzimanje radnji u svrhu usklađenosti i točnosti podataka, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Postupak u povodu zahtjeva za upis u Registar lobista

Članak 14.

(1) Povjerenstvo će donijeti i dostaviti podnositelju zahtjeva rješenje o zahtjevu za upis u Registar lobista u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva za upis u Registar lobista.

(2) Ako Povjerenstvo utvrdi da podneseni zahtjev nije u skladu s ovim Zakonom ili pravilnikom iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona, odnosno ako zahtjevu nije priložena

odgovarajuća dokumentacija, zaključkom će pozvati podnositelja zahtjeva za upis u Registar lobista da dopuni zahtjev u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana dostave zaključka.

(3) Rješenje o upisu u Registar lobista mora pored ostalog sadržavati: ime i prezime, odnosno naziv lobista, njegov OIB, prebivalište ili boravište odnosno sjedište te imena i prezimena osoba ovlaštenih za lobiranje u ime pravne osobe lobista.

(4) Upis u Registar lobista izvršit će se po izvršnosti rješenja o upisu.

Odbijanje upisa u Registar lobista

Članak 15.

Zahtjev za upis u Registar lobista odbit će se rješenjem ako:

- a) nisu ispunjeni uvjeti za upis u Registar lobista u skladu s člankom 12. ovoga Zakona
- b) se radi o osobi koja ne može obavljati lobiranje sukladno članku 23. ovoga Zakona
- c) je lobistu izrečena mjera brisanja iz Registra lobista i nije prošlo vrijeme određeno za zabranu ponovnog upisa.

Promjene podataka

Članak 16.

(1) Lobist upisan u Registar lobista dužan je podnijeti Povjerenstvu zahtjev za promjenu podataka upisanih u Registar lobista najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

(2) Zahtjev za promjenu podataka podnosi se na propisanom obrascu kojemu se prilaže dokumentacija kojom se dokazuje promjena podataka.

(3) U postupku upisa promjena podatka u Registru i donošenja rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za upis promjena podataka u Registru, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 14. i 15. ovoga Zakona.

Brisanje iz Registra lobista

Članak 17.

Povjerenstvo će brisati lobista iz Registra lobista rješenjem ako:

- a) utvrdi da su podaci i dokazi na temelju kojih je lobist upisan u Registar lobista nepotpuni ili netočni
- b) utvrdi da lobist upisan u Registar lobista više ne ispunjava uvjete za upis u Registar lobista iz članka 12. ovog Zakona
- c) lobist upisan u Registar lobista zatraži brisanje iz Registra lobista
- d) je lobistu izrečena mjera brisanja iz Registra lobista
- e) lobist sa svojstvom pravne osobe prestane postojati.

Zaštita osobnih podataka

Članak 18.

- (1) Na obradu osobnih podataka sadržanih u zahtjevu za upis u Registar lobista, kao i na javno objavljene podatke iz Registra lobista, primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.
- (2) Podacima u Registru lobista koji nisu javni može pristupiti samo osoba ovlaštena za obavljanje poslova vezano uz vođenje Registra lobista, u skladu s mjerama propisanim pravilnikom iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona.
- (3) Dokumentacija koja nije javno objavljena pohranjuje se u poslovnim prostorima Povjerenstva te se na nju primjenjuju tehničke i organizacijske mjere zaštite propisne pravilnikom iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona.
- (4) Osobni podaci sadržani u dokumentaciji iz postupka podnošenja zahtjeva iz članka 12. stavka 6. ovoga Zakona čuvaju se pet godina od dana brisanja iz Registra lobista.

GLAVA IV.

OBVEZE IZVJEŠTAVANJA

Dužnost podnošenja izvještaja i informiranja

Članak 19.

- (1) Lobist je dužan podnijeti izvještaj o provedenim lobiranjima u elektroničkim putem na propisanom obrascu.
- (2) Sadržaj obrasca iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona.

Izvještaj lobista

Članak 20.

- (1) Lobist koji je upisan u Registar lobista podnosi izvještaj o provedenim lobiranjima iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona Povjerenstvu jednom godišnje do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Lobist koji je brisan iz Registra lobista, podnosi izvještaj o provedenim lobiranjima iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona najkasnije u roku od 30 dana od datuma izvršnosti rješenja o brisanju.
- (3) Lobist koji je podnio izvještaj dužan je pet godine od dana podnošenja izvještaja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka čuvati dokumentaciju koja je temelj za izvješćivanje Povjerenstva.

Sadržaj izvještaja

Članak 21.

- (1) Izvještaj lobista iz članka 19. ovoga Zakona sadrži podatke o sadržaju lobiranja u smislu područja ciljanih politika ili zakonodavstva, načinu lobiranja, naznaku svrhe i cilja za koji je lobirao za svakog korisnika lobiranja, podatke o korisnicima lobiranja za koje je lobirao, naznaku lobirane osobe, uključujući naziv tijela i funkciju osobe koju je kontaktirao te informacije i materijale koje je lobist pružio lobiranoj osobi.
- (2) Povjerenstvo će ispitati sadrži li izvještaj lobista sve potrebne podatke.
- (3) Ako utvrdi da izvještaju nedostaju propisane informacije, Povjerenstvo će pozvati od lobista da isti dopuni u određenom roku koji ne može biti kraći od 15 dana ni duži od 30 dana.
- (4) Postupak provjere podataka iz izvještaja iz članka 19. ovoga Zakona zatvoren je za javnost.

Provjera podataka i izjava

Članak 22.

- (1) Povjerenstvo može na vlastitu inicijativu provjeriti istinitost podataka i izjava u izvještaju iz članka 19. ovoga Zakona.
- (2) Na traženje Povjerenstva i u roku koji ono odredi, lobist je dužan dostaviti dopune, objašnjenja i dokaze o navodima iz podnesenog izvještaja.
- (3) U svrhu provjere podataka i izjava iz izvještaja tijela zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave dužna su na zahtjev Povjerenstva bez odgode dostaviti zatražene obavijesti i dokaze.
- (4) Lobist ne može odbiti davanje podataka iz stavka 1. ovoga članka pozivanjem na profesionalnu ili poslovnu tajnu.
- (5) Postupak provjere iz stavka 1. ovoga članka zatvoren je za javnost.

GLAVA V.

OGRANIČENJA LOBIRANJA

Članak 23.

- (1) Lobiranoj osobi zabranjeno je u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu.
- (2) Lobirana osoba na koju se primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i koja je obveznik prema odredbama toga zakona, ne može niti pod kojim uvjetima lobirati za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe niti se može upisati u Registar lobista.

GLAVA VI.**POVREDA ODREDABA OVOGA ZAKONA****Mjere zbog nepoštivanja odredbi ovoga Zakona****Članak 24.**

- (1) Mjere zbog nepoštivanja odredbi ovoga Zakona izriče Povjerenstvo rješenjem.
- (2) Mjere koje može izreći Povjerenstvo su pisano upozorenje, zabrana obavljanja lobiranja na određeno vrijeme, novčana sankcija i brisanje iz Registra lobista.
- (3) Mjere iz stavka 2. ovoga članka mogu se kumulirati.
- (4) Mjere se izriču ovisno o težini povrede, posljedicama koje iz nje proizlaze i radi li se o prvoj ili ponovljenoj povredi. Pisano upozorenje može izreći ako se prema postupanju i odgovornosti te prouzročenoj posljedici radi o očito lakom obliku kršenja odredbi ovoga Zakona.
- (5) Postupak za izricanje mjera iz stavka 1. ovoga članka pokreće se po službenoj dužnosti.
- (6) Ako je primjereno naravi povrede, Povjerenstvo može tijekom postupka naložiti osobi protiv koje je postupak pokrenut da otkloni uzroke povrede u određenom roku te, ako osoba to učini, može obustaviti postupak rješenjem ili isti dovršiti i ispunjenje naloga uzeti u obzir prilikom izricanja mjere.
- (7) Po izvršnosti rješenja kojim se izriče mjera, izrečena mjera se upisuje u Registar lobista, ako je izrečena protiv lobista koji je upisan u Registar lobista.
- (8) Kad novčana sankcija nije u cijelosti ili djelomično plaćena kako je određeno rješenjem Povjerenstva, naplata će se prisilno izvršiti putem ovlaštene institucije sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje postupak prisilne naplate.

Članak 25.

- (1) Novčana sankcija u iznosu od 500 eura do 5.000 eura i/ili zabrana lobiranja u razdoblju od tri do 24 mjeseca izreći će se fizičkoj osobi, odnosno novčana sankcija u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura i/ili zabrana lobiranja u razdoblju od tri do 24 mjeseca izreći će se pravnoj osobi, koja lobira, a nije upisana u Registar lobista (članak 11. stavak 1.).
- (2) Novčana sankcija u iznosu od 500 eura do 5.000 eura ili zabrana lobiranja u razdoblju od tri do 24 mjeseca izreći će se fizičkoj osobi koja lobira u ime pravne osobe, a nije upisana u Registar lobista (članak 11. stavak 3.).
- (3) Pisano upozorenje izriče se lobistu koji ne podnese zahtjev za upis promjena podataka u Registru lobista (članak 16. stavak 1.).
- (4) Novčana sankcija u iznosu od 500 eura do 3.000 eura i/ili pisano upozorenje izreći će se lobistu koji ne podnese izvještaj o provedenim lobiranjima u roku iz članka 20. stavka 1., odnosno stavka 2. ovoga Zakona (članak 19. stavak 1.).
- (5) Novčana sankcija u iznosu od 200 eura do 1.000 eura može se izreći lobistu koji ne postupi po pisanom upozorenju iz stavaka 3. ili 4. ovoga članka u roku koji odredi Povjerenstvo, a koji ne može biti kraći od 30 dana.

Članak 26.

Novčana sankcija u iznosu od 400 eura do 2.000 eura, zabrana lobiranja u razdoblju od tri do 24 mjeseca ili brisanje iz Registra lobista koje ne može biti kraće od dvije godine niti duže od pet godina, izreći će se lobistu koji lobiranoj osobi daje netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije, ili pribjegava nedopuštenom pritisku, neprimjerenom ponašanju ili uvredljivom jeziku (članka 8. stavak 2.), odnosno koji potiče na kršenje propisa, pravila i standarda ponašanja koji se primjenjuju na lobiranu osobu (članka 8. stavak 4.).

Članak 27.

Prekršajna odredba

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 700 eura do 7.000 eura kaznit će se lobirana osoba koja u roku određenom u članku 23. stavku 1. ovoga Zakona nakon prestanka dužnosti ili službe lobira u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kaznit će se lobirana osoba na koju se primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa, ako lobira za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe.
- (3) Lobiranoj osobi koja prekrši odredbu članka 23. stavku 2. ovoga Zakona može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine.
- (4) Kad Povjerenstvo utvrdi povredu odredaba iz članka 23. stavaka 1. ili 2. ovoga Zakona, bez odgode će obavijestiti nadležno državno odvjetništvo.

GLAVA VII.

PRAVNA ZAŠTITA

Članak 28.

Protiv rješenja Povjerenstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

GLAVA VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Do uspostave cjelovitog programskog rješenja za vođenje Registra lobista, Povjerenstvo će Registar lobista privremeno voditi u elektroničkom obliku korištenjem postojećih informatičkih alata na način koji će omogućiti jednostavan prijenos upisanih podataka u buduću elektroničku platformu Registra lobista po njezinoj uspostavi.

Članak 30.

- (1) Pravilnik iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona donijet će Povjerenstvo u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Povjerenstvo će najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Pravilnik o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa („Narodne novine“, broj 105/14.) s odredbama ovoga Zakona te će ga podnijeti na suglasnost Hrvatskome saboru.
- (3) Povjerenstvo će uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ureda Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, broj 711-I-134-R-13/20-01-6 od 30. siječnja 2020., kao i njegove naknadne izmjene i dopune, s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Poslovnika iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuje se predmet Zakona, a to je lobiranje prema tijelima zakonodavne i izvršne vlasti, tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustroj i način vođenja Registra lobista, sankcije za povredu odredaba ovoga Zakona i druga pitanja u svezi s lobiranjem. Također se propisuje da se ovim Zakonom ne utječe na primjenu propisa u području kaznenog zakonodavstva, zaštite tajnosti podataka, financiranje političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te prava na pristup informacijama. Ne utječe se ni na aktivnosti poduzete vezano uz odluke u sudskim ili drugim službenim postupcima, postupcima javne nabave te drugim postupcima u kojima se odlučuje o pravima ili obvezama pojedinaca. Nadalje, propisuje se podredna primjena zakona kojim se uređuje opći upravni postupak na postupanje Povjerenstva ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom pojašnjava značenje pojedinih pojmova koji se rabe u Zakonu. Tako se lobiranje definira kao svaki oblik usmene i pisane komunikacije prema lobiranoj osobi kao dio strukturiranog i organiziranog promicanja, zagovaranja ili zastupanja određenih interesa ili prenošenje informacija lobiranoj osobi u vezi s javnim odlučivanjem radi ostvarenja interesa korisnika lobiranja. Propisano je i što se u smislu ovoga Zakona smatra javnim odlučivanjem, a to je priprema i izrada, donošenje, izmjena ili dopuna, ukidanje odnosno stavljanje izvan snage zakona, drugih propisa ili općih akata, kao i drugih strateških i planskih dokumenata od strane zakonodavne ili izvršne vlasti, tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave. Nadalje, definira se lobist kao fizička ili pravna osoba (domaća ili strana) koja lobira za drugu osobu, uključujući konzultante koji se bave lobiranjem i profesionalne lobiste. Lobistima se nadalje smatraju i osobe koji lobiraju za poslodavca kod kojeg su zaposleni te organizacije ili tijela koja predstavljaju profesionalne, poslovne ili druge sektorske interese, uključujući gospodarska i interesna udruženja, nevladine udruge i organizacije civilnog društva. Lobiranom osobom smatra se svaka osoba koja je kao dužnosnik, posebni savjetnik ili službenik izabrana, imenovana, zaposlena ili na drugi način angažirana u tijelima zakonodavne ili izvršne vlasti na državnoj razini, odnosno u tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, koja sudjeluje ili je nadležna za javno odlučivanje. Kao korisnici lobiranja određuju se pravne ili fizičke osobe i drugi zakonom regulirani oblici udruživanja fizičkih ili pravnih osoba, uključujući i njihove podružnice, u ime kojih lobist obavlja lobiranje, uključujući njihove podružnice. Nadalje, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa podrazumijeva tijelo koje je nadležno za vođenje Registra lobista i za druga pitanja koja su mu Zakonom dodijeljena u nadležnost.

Uz članak 3.

Ovom se odredbom propisuje da izrazi koji se koriste u Zakonu, a koji imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Uz članak 4.

Ovom se odredbom propisuje koje se sve aktivnosti ne smatraju lobiranjem. Predviđeno je tako kako će to biti demokratske aktivnosti u političkom i javnom životu koje se odnose na slobodu izražavanja mišljenja političke aktivnosti i općenito sudjelovanje u javnom životu. Također, kao aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem izuzeto je sljedeće: demokratsko pravo pojedinca

da izrazi svoje mišljenje dužnosnicama, tijelima ili institucijama, bilo kolektivno ili individualno putem javnog savjetovanja, referendumu, peticija ili građanskih inicijativa te njegovo pravo da se zalaže za političku promjenu ili promjenu zakonodavstva, promjenu politika ili praksi u okviru legitimnih političkih aktivnosti, bilo kolektivno ili individualno. Izuzećem se smatra i komunikacija sa predstavnicima drugih država, predstavnicima Europske unije i Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija, kao i komunikacija povezana sa sigurnosnim pitanjima. Aktivnosti osoba kada sudjeluju kao stručnjaci na sastancima, sjednicama ili konzultacijama o pitanjima koja se odnose na pripremu nacrtu pravnih akata, a u njima sudjeluju temeljem poziva ili na inicijativu tijela državne, regionalne ili lokalne vlasti, bilo da djeluju uz naknadu ili besplatno, također se smatraju iznimkama. Aktivnosti dužnosnika ili službenika pri pokretanju, pripremanju, razmatranju nacrtu pravnih akata i donošenju pravnih akata koje se provode u skladu sa službenim funkcijama koje obnašaju, kao i aktivnosti drugih osoba koje sudjeluju u pripremi, razmatranju i donošenju nacrtu pravnih akata u skladu sa svojim službenim funkcijama su propisane kao iznimke, a uz to i aktivnosti osoba kada sudjeluju na javnim skupovima, sjednicama, raspravama, drugim javnim događanjima i/ili događajima koji se prenose javnosti. Kao iznimke propisane su i aktivnosti socijalnih partnera, odnosno sindikata koji djeluju u svojstvu sudionika u socijalnom dijalogu, u skladu s posebnim propisima kojima je taj socijalni dijalog reguliran. Zaključno, izuzete su aktivnosti političkih stranaka, uz izuzetak organizacija koje su osnovale političke stranke ili koje su s političkim strankama povezane.

Uz članak 5.

Ovom su odredbom popisana načela za lobiranje, a to su otvorenost, transparentnost, odgovornost, poštenje, savjesnost i integritet. Ovakva načela smatraju se standardima lobističkih aktivnosti kojih se moraju pridržavati svi sudionici.

Uz članak 6.

Ova odredba propisuje obveze lobista pri lobiranju. Lobist je dužan predstaviti se lobiranoj osobi, dokazati da je upisan u Registar, navesti svrhu i cilj i korisnika za kojeg lobira. Može pružiti lobiranoj osobi informacije i materijale u pitanjima u kojima lobira za korisnika lobiranja. Lobist ne smije lobirati za dva ili više korisnika lobiranja sa suprotnim interesima.

Uz članak 7.

Ovom se odredbom propisuju obveze lobiranih osoba pri lobiranju. Lobirane osobe mogu pristati na kontakte s lobistom samo nakon prethodne provjere da je lobist upisan u Registar. Lobirane osobe dužne su odbiti komunikaciju ako se predmet lobiranja odnosi na interes koji je suprotan ustavnim načelima ili javnom interesu, protupravno postupanje ili propust. Lobirane osobe moraju postupati s dužnom pozornošću vezano uz podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, a koje su saznale tijekom lobiranja.

Uz članak 8.

Ovom se odredbom propisane nedozvoljene lobističke aktivnosti te je predviđeno da lobist ne smije davati netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije lobiranim osobama niti pribjegavati nedopuštenom pritisku, neprimjerenom ponašanju ili uvredljivom jeziku. Također, on ne smije poticati na kršenje propisa, pravila i standarada ponašanja koja se primjenjuju na lobiranu osobu te je zabranjeno nuđenje ili davanje darova, odnosno bilo kakve druge koristi lobiranoj osobi. Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, ima obvezu o tome odmah obavijestiti lobiranu osobu.

Uz članak 9.

Ovom se odredbom propisuje u kojim je slučajevima lobirana osoba dužna prijaviti kršenje Zakona te odbiti komunikaciju i obavijestiti Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa.

Uz članak 10.

Ovom se odredbom propisuje da u slučaju primitka obavijesti iz prethodnog članka Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa o prijavi obavješćuje lobista te određuje rok u kojem može dostaviti očitovanje u pismenom obliku ili usmeno na zapisnik. Taj rok ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana. Očitovanje iz prethodnog stavka lobist ili pravna osoba upisana u Registar lobista može podnijeti pisano ili usmeno na zapisnik pred Povjerenstvom.

Uz članak 11.

Ovom se odredbom propisuje vođenje Registra lobista, na način da je propisano kako će ga voditi Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa. Propisano je da lobirati može samo osoba upisana u Registar lobista. Također, samo fizičke osobe koje su upisane u Registar mogu lobirati za pravnu osobu koja je upisana u Registar. Pravilnikom, koji će nadležno Povjerenstvo donijeti na temelju ovoga Zakona, propisati će se sadržaj Registra lobista i način njegova vođenja te obrasci zahtjeva za upis promjena i brisanja u Registar lobista.

Uz članak 12.

Ovim člankom uređeni su uvjeti za upis u Registar lobista, a to su za fizičke osobe punoljetnost, puna poslovna sposobnost, činjenica nekažnjavanja za kaznena djela protiv službene dužnosti, kaznena djela protiv gospodarstva i kazneno djelo iz članka 339. Kaznenog zakona, na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci odnosno da osoba nije pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci za ostala kaznena djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti. Propisani su i uvjeti koje mora ispunjavati pravna osoba da bi se mogla upisati u Registar. Upis se obavlja na zahtjev te je u ovom članku propisano što zahtjev mora sadržavati, kao i da je potrebno priložiti dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta za upis. Predloženo je propisati iste uvjete za upis za domaće i strane lobiste.

Uz članak 13.

Ovom se odredbom propisuje da je pristup podacima iz Registra lobista javan, a koji detalji će biti propisani Pravilnikom. Podaci za koje će se odrediti da se objavljuju javno, objaviti će se na mrežnoj stranici Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Propisani javni podaci iz Registra vidljivi su javnosti dvije godine za fizičke osobe, te pet godina za pravne osobe od dana brisanja. Povjerenstvo će također biti nadležno za obradu podataka iz Registra i u tu svrhu obavljati poslove koji se odnose na analizu podataka te poduzimanje radnji u svrhu usklađenosti i točnosti podataka.

Uz članak 14.

Ovom se odredbom propisuje postupak povodom zahtjeva za upis u Registar lobista. Propisuje da se je Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa dužno donijeti i dostaviti stranci rješenje o zahtjevu za upis u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva za upis. U slučaju manjkavosti prijedloga Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa će pozvati podnositelja zahtjeva za upis u Registar da isti dopuni. Rješenje o upisu u registar sadržavati će, osim ostaloga, i ime i prezime lobista, OIB, naziv, sjedište, prebivalište ili boravište te imena osoba ovlaštenih za lobiranje u pravnoj osobi. Upis će se izvršiti po izvršnosti rješenja o upisu.

Uz članak 15.

Ovom odredbom propisano je odbijanje upisa u Registar.

Uz članak 16.

Ovom se odredbom propisuje način na koji se vrši promjena podataka u Registru. Promjena se obavlja na temelju zahtjeva kojem su priloženi dokazi s kojim se obrazlaže promjena podataka. Predviđeno je da se zahtjev za upis promjena u Registar podnosi najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene. Na taj se postupak odgovarajući način se primjenjuju odredbe o upisu u Registar.

Uz članak 17.

Ovom se odredbom propisuje pod kojim će se uvjetima rješenjem lobist brisati iz Registra, odnosno lobist će se rješenjem brisati iz Registra, ako utvrdi da su podaci i dokazi na temelju kojih je lobist upisan u Registar nepotpuni ili netočni, utvrdi da lobist upisan u Registar više ne ispunjava uvjete za upis u Registar, lobist upisan u Registar zatraži brisanje iz Registra ili ako je lobistu izrečena mjera brisanja iz registra ili lobist sa svojstvom pravne osobe prestane postojati

Uz članak 18.

Ovom se odredbom propisuje da se na obradu osobnih podataka sadržanih u prijavi za Registar kao i na javno objavljene podatke u Registru primjenjuju propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka. Podacima u Registru koji nisu javni može pristupiti samo osoba ovlaštena za obavljanje poslova vezano uz vođenje Registra, a dokumentacija koja nije javno objavljena pohranjuje se u prostorima Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Pravilnikom će se propisati tehničke i organizacijske mjere zaštite u skladu sa propisima o zaštiti osobnih podataka. Osobni podaci sadržani u dokumentaciji iz postupka prijave čuvaju se pet godina od dana brisanja iz Registra lobista.

Uz članak 19.

Ovom se odredbom, koja svoj temelj nalazi u potrebi transparentnosti, predviđa da svi lobisti dužni podnijeti izvještaj o provedenom lobiranju u Registar lobista elektroničkim putem na propisanom obrascu. Sadržaj obrasca utvrditi će se Pravilnikom.

Uz članak 20.

Lobist koji je upisan u Registar lobista izvještaj podnosi jednom godišnje do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, za razliku od onoga koji je brisan iz Registra. Njegova obveza je izvještaj o provedenim lobiranjima podnijeti najkasnije u roku od 30 dana od datuma izvršnosti rješenja o brisanju, dok je dužan dokumentaciju koja je bila temelj za izvješćivanje čuvati pet godina od dana podnošenja izvještaja.

Uz članak 21.

Ovom se odredbom propisuje sadržaj izvještaja koji podnosi lobist. Izvještaj sadrži podatke o sadržaju lobiranja u smislu područja ciljanih politika ili zakonodavstva, naznaku svrhe i cilja za koji je lobirao za svakog korisnika lobiranja, podatke o korisnicima lobiranja za koje je lobirao te naznaka javnog tijela, odnosno funkcije osobe koju je kontaktirao te informacije i materijali koje je lobist pružio lobiranoj osobi. Ovom se odredbom propisuje da će Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa ispitati sadrži li izvještaj sve potrebne podatke. Ako se utvrdi da izvješću nedostaju propisane informacije, zahtijevati će od lobista da ga dopuni. Rok za dopunu je od 15 dana do 30 dana.

Uz članak 22.

Ovom se odredbom propisuje da Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa može provjeriti istinitost podataka i izjava u izvješću. Lobist ne može odbiti davanje podataka pozivanjem na profesionalnu tajnu, s time da je postupak provjere podataka zatvoren je za javnost.

Uz članak 23.

Ovom odredbom propisano je ograničenje lobiranja, u smislu zabrane lobiranim osobama da nakon prestanka dužnosti ili službe lobiraju. U ovome prijedlogu propisano je kako je lobiranoj osobi zabranjeno u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati za naknadu u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu. Također, ograničenje je da lobirana osoba, koja je obveznik sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa, za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe, ne može obavljati lobiranje.

Uz članak 24.

Ovom se odredbom propisuju da mjere zbog povrede odredbi Zakona izriče Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, a taj će se postupak rješenjem pokrenuti po službenoj dužnosti. S obzirom da se radi o više različitih mjera, predloženo je da se, ovisno o slučaju i svrhovitosti, one mogu izricati kumulativno.

Uz članak 25.

Ovom se odredbom propisuju mjere za povredu odredbi o obveznom upisu u Registar, o dužnosti podnošenja izvješća te dužnosti obavijesti o promjenama koje se moraju upisati u Registar. Sankcije koje se mogu izreći su novčana sankcija, zabrana lobiranja te pisano upozorenje.

Uz članak 26.

Ovom odredbom predloženo je propisati novčane sankcije, zabranu lobiranja u razdoblju od 3 do 24 mjeseca, ili brisanje iz Registra, za davanje netočnih, nepotpunih ili obmanjujućih informacija lobiranim osobama, kao i za slučaj da lobist pribjegne nedopuštenom pritisku, neprimjerenom ponašanju ili uvredljivom jeziku prilikom lobiranja. Također, predloženo je propisati te mjere za slučaj da lobist pri lobiranju potiče na kršenje propisa, pravila i standarda ponašanja koji se primjenjuju na lobiranu osobu.

Uz članak 27.

Ovom se odredbom propisuje izricanje prekršajnih kazni lobiranim osobama, za slučaj povrede odredbi kojom je zabranjeno je u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati za naknadu u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu. Također, prekršajne kazne predviđene su i za kršenje odredbe kojom je propisano da lobirana osoba, koja je obveznik sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa, za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe ne može obavljati lobiranje. Uz izrečenu novčanu kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine te će se bez odgode obavijestiti nadležno državno odvjetništvo.

Uz članak 28.

Propisuje pravo na pravnu zaštitu te je predviđeno kako protiv rješenja Povjerenstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Uz članak 29.

S obzirom da postoji mogućnost da Zakon stupi na snagu prije no Registar bude operativan u elektroničkom obliku, potrebno je u prijelaznim i završnim odredbama propisati da će se Registar do tada voditi u elektroničkom obliku na način koji će omogućiti jednostavan prijenos upisanih podataka u buduću elektroničku platformu.

Uz članak 30.

Ovaj članak propisuje rok u kojem će nadležno Povjerenstvo donijeti Pravilnik, a to je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Također, ono je obvezno uskladiti Poslovnik kojim se uređuje način rada i odlučivanje Povjerenstva te ostale opće akte Povjerenstva u roku od 30 dana od stupanja na snagu Poslovnika.

Uz članak 31.

Ova odredba određuje stupanje na snagu Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o lobiranju
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o lobiranju
Datum dokumenta	16. lipnja 2023.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Plan zakonodavnih aktivnosti Vlade RH za 2023. godinu, redni broj 72.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U postupak izrade Nacrta prijedloga odnosno u rad stručne radne skupine bili su uključeni Hrvatsko društvo lobista, Nezavisni hrvatski sindikat, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, Centar društvenih inovacija, Hrvatska udruga za odnose s javnošću
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju bio je objavljen na web stranici esavjetovanja.gov.hr u postupku savjetovanja s javnošću u razdoblju od 16. lipnja do 16. srpnja 2023. godine
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Ured pučke pravobraniteljice, Hrvatska odvjetnička komora, Američka gospodarska komora u Hrvatskoj, HP-Hrvatska pošta d.d., Vlahović Grupa d.o.o., Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb, Rankica Benc, Hrvatsko društvo lobista, Hrvoje Arko, odvjetnik, Jug Puljizević, Krešimir Grgić, Marko Matić, Čedomir Tatalović, Zoran Sambol

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Analiza dostavljenih primjedbi nalazi se u prilogu u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi na Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o lobiranju

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU Pozdravljamo donošenje zakonodavnog okvira za područje lobiranja, čija regulacija je preporučena od strane Europske komisije, GRECO-a i OECD-a. Stvaranjem zakonodavnog okvira lobiranje će postati zakonom propisana aktivnost, koja bi se trebala provoditi na transparentan način i prema najvišim etičkim standardima kako bi se preveniralo ili barem smanjili koruptivni rizici. Lobiranjem se može pridonijeti boljoj informiranosti vlasti, a time i javnosti, što u konačnici ima za posljedicu kvalitetnije odluke te efikasnije javne politike. Prije iznošenja konkretnih primjedbi na tekst Prijedloga Zakona, ukazujemo na potrebu revidiranja teksta prije slanja u daljnju proceduru radi otklanjanja omaški u pisanju. Imajući na umu navedeno, u nastavku dostavljamo primjedbe i prijedloge na pojedine odredbe Prijedloga Zakona:</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
2	<p>Krešimir Grgić PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU Budući da ova strana organizacija AmCham ima obira predložiti da se prijedlog zakona poništi i sastavi novi prijedlog u suradnji s njima i budući da imaju obira tražiti povlašteni pristup svim budućim planiranim zakonskim izmjenama i planiranim osnivanjima radnih skupina mada nisu izabrani na izborima u RH te budući da prema čl 1. Ustava R. Hrvatske vlast proizlazi iz naroda i pripada narodu koji tu vlast ostvaruje izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem predlažem da se ovaj prijedlog zakona odbaci i da se novi prijedlog uopće ne sastavlja nego da se na lobiranje promatra kao na sumnjivu i kriminalnu aktivnost u skladu sa odredbama Kaznenog zakona koji sankcionira kriminal, primanje mita i ostalo.</p>	<p>Nije prihvaćen Lobiranje je legitiman čin političkog sudjelovanja. Razvojem demokratskih institucija i civilnog društva, lobiranje ima sve veći značaj, jer se povećava broj donositelja javnih odluka, a istodobno se širi mogućnost utjecaja na njih. Lobiranjem se može pridonijeti boljem definiranju interesa i boljoj informiranosti vlasti, što u konačnici dovodi do kvalitetnijih odluka i propisa te efikasnije javne politike. Neregulirano lobiranje može dovesti do neprimjerenog utjecaja na procese donošenja odluka te ostvarenju posebnog i/ili privatnog interesa nauštrb javnog interesa. Stvaranjem zakonodavnog okvira lobiranje će postati zakonom uređena aktivnost, koja bi se trebala provoditi na transparentan način i prema najvišim etičkim standardima kako bi se preveniralo ili barem smanjili koruptivni rizici.</p>

<p>3 Američka gospodarska komora u Hrvatskoj PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU Američka gospodarska komora u Hrvatskoj (AmCham) oduvijek se zalagala za transparentnu i javnu komunikaciju sa svim dionicima, poštujući najviše poslovne i etičke standarde te najstrože poštujući sve zakone i regulativu. Tome svjedoči i AmCham-ov Kodeks poslovnog ponašanja kojim se moraju voditi svi članovi AmCham-a. U odnosima članova AmCham-a s vladinim institucijama, dužnosnicima i službenicima potrebno je poštivati najviše zakonske i etičke standarde antikorupcije i transparentnosti. Iako je intencija Vlade RH bila pozitivna u donošenju veće transparentnosti u javnom i političkom životu, mišljenja smo kako trenutni Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju neće dovesti do željenog rezultata navedenih u uvodnom dijelu prijedloga Zakona. S obzirom na veliki broj nedoumica i nejasnoća koje će dovesti do različitih tumačenja, a zbog velike važnosti koje Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju ima, predlažemo da se Nacrt Zakona u ovom obliku povuče iz javne rasprave te da se ponovno ustroji radna skupina koja će uključiti sve relevantne dionike, uključujući i predstavnike AmCham-a te da se takav zajednički nacrt prijedloga pusti u novu proceduru javnog savjetovanja.</p>	<p>Nije prihvaćen Postupak javnog savjetovanja ima za svrhu sudjelovanje javnosti (građana) i zainteresirane javnosti (poslovna zajednica, civilni sektor, stručna javnost, akademska zajednica i dr.) kako bi se, kroz analizu stanja i sagledavanje posljedica buduće primjene zakona, došlo do onog prijedloga zakona, kojima se rješavaju utvrđeni problemi. Za izradu Nacrta prijedloga zakona o lobiranju osnovana je radna skupina, u koju su uključeni relevantni dionici iz akademske zajednice, pravosudni dužnosnici, predstavnici tijela državne uprave, sindikata, poslodavaca i organizacija civilnog društva. U radnoj skupini nije bilo moguće osigurati prisutnost svih zainteresiranih dionika, već se nastojala osigurati zastupljenost različitih interesnih skupina. Po izradi nacrta zakonskog prijedloga, isti je upućen u postupak savjetovanja s javnošću, kako bi svi zainteresirani dionici mogli dati prijedloge i komentare pojedinih odredaba.</p>
<p>4 Krešimir Grgić PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU Ovaj zakon liči mi na Zakon o mafiji: samo oni koji se se upišu u Registar smiju se baviti mafijaškim poslovima.</p>	<p>Nije prihvaćen Lobiranje je legitiman je čin političkog sudjelovanja. Stvaranjem zakonodavnog okvira lobiranje će postati zakonom propisana aktivnost, koja bi se trebala provoditi na transparentan način i prema najvišim etičkim standardima kako bi se preveniralo ili barem smanjili koruptivni rizici. Lobiranjem se može pridonijeti boljoj informiranosti vlasti, a time i javnosti, što u konačnici ima za posljedicu kvalitetnije odluke te efikasnije javne politike.</p>
<p>5 Čedomir Tatalović PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU Odnos sličan lobiranju je postojao i prije, ali zbog negativnih iskustava se neke stvari nastoje unaprijediti naglaskom na transparentnost. Nema sumnje da će brojni konzultanti, agencije, odvjetnički uredi pa i stranci naći u tome interesa i novo polje zarade. Sam prijedlog zakona je vrlo jednostavan, općenit, a ni akti EU nisu opširniji. U biti ono što ne piše da je zapreka, to je - dopušteno? Članak 8 prijedloga govori što lobist ne smije. Pa tako piše da ne smije davati netočne i obmanjujuće informacije, pribjegavati nedopuštenom pritisku, uvredama, poticati na kršenje propisa, pravila i standarda? Ne spominju se kaznena djela prijetnje, prisile, nametljivog ponašanja? Kao zapreka se spominje pravomoćna kazna zatvora dulja od 6 mjeseci izrečena zbog kaznenog djela protiv službene dužnosti, gospodarstva i posebno kaznenog djela iz članka 339 (podmićivanje zastupnika) i ništa više. Što je s kaznenim djelima protiv imovine (krađa, utaja, prikrivanje, lihva, prijevara, pronevjera itd.)? Ili kaznenim djelima protiv opće sigurnosti, protiv zdravlja ljudi, okoliša, pravosuđa, protiv RH, protiv stranih država? To valjda nije zapreka? Prisila prema najvišim državnim dužnosnicima ili povreda ugleda RH ili strane države i međunarodne organizacije -</p>	<p>Nije prihvaćen Vlada Republike Hrvatske prepoznala područje lobiranja kao neregulirano, a nosi korupcijske rizike. Iz tog razloga donošenje Zakona o lobiranju uvršteno je u Program Vlade za mandatno razdoblje 2020.-2024., kao i u Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. Donošenje Zakona o lobiranju dio je sveukupnih napora s ciljem daljnjeg jačanja pravnog okvira za borbu protiv korupcije i sveukupnih preventivnih antikorupcijskih mehanizama. U članku 1. stavku 2. Nacrta prijedloga zakona propisano je da "Odredbе ovoga Zakona ne utječu na primjenu propisa u području kaznenog zakonodavstva, zaštite tajnosti podataka, financiranje političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prava na pristup informacijama te na aktivnosti poduzete vezano uz odluke u sudskim ili drugim službenim postupcima, postupcima javne nabave te drugim postupcima u kojima se odlučuje o pravima ili obvezama pojedinaca", stoga primjena kaznenog zakonodavstva nije isključena.</p>

može proći? Nadalje, člankom 25 određuje se maksimum kazne od 4000 eura onom tko lobira, a da nije upisan u Registar? Uz prethodnu opomenu? Može li se uopće dokazati da je neka prezentacija zastupniku lobiranje ili jednostavno upoznavanje s opće korisnim projektom, tj. samo prijateljsko uvjeravanje? Zanimljiva je i sankcija od maksimuma 1200 eura i period od dvije do 10 godina zabrane lobiranja lobistu koji krši odredbe članka 8. To su jedine cifre koje se spominju, upravo smiješne obzirom na vjerojatne milijunske provizije koje lobisti očekuju. Legalizacija nelegalnog? Inače, u državama s dvjestogodišnjom razvijenom demokracijom i sredstvima njenog očuvanja, lobiranje su prihvatili kao neizbježno zlo, stavljeno pod neke zakonske okvire. Pa tako postoji sjajna definicija lobista iz 2004.g. , opisana u jednoj knjizi Kevina Trudeau-a, gdje vrlo slikovito opisuje temu: LOBISTI: „To je skrivena, tajna skupina ljudi u svim centrima moći, a većina ljudi i ne zna da postoji. Ti ljudi u prosjeku zarađuju od 300 do 400.000 dolara godišnje, a u obliku različitih povlastica dobivaju još stotine tisuća dolara. Njihov je zadatak da jednostavno priđu kongresniku ili senatoru i da ih pokušaju navesti da prihvate određeni način razmišljanja, da proguraju neki zakon ili glasaju na određen način. Kako u tome uspijevaju? Lobist, dakako ne može prići članu Kongresa i reći – Molim vas da glasate za ovaj zakon i dat ću vam 200.000 dolara jer bi to bilo podmićivanje. No, lobist može reći ovo – Imate sina ili kćerku, gospodine kongresniče? Imate? Sjajno! Znate, svjestan sam da vaš sin ili kćerka nemaju apsolutno nikakva iskustva, ali bismo vašem sinu ili kćerki dali posao za 200.000 godišnje. Najbolje je u svemu tome to što se uopće ne moraju pojaviti na radnom mjestu. A usput rečeno, gospodine kongresniče, možete li, molim vas, glasati za ovaj konkretni zakon koji je od koristi onima koje predstavljam? Lobisti također na druge načine podmićuju članove Kongresa, iako je kongres donio zakone po kojima se takav pristup zakonski ne smatra podmićivanjem. Lobisti mogu dati goleme donacije kongresnikovoj omiljenoj dobrotvornoj ustanovi ili školi ili dati posao tvrtki s kojom je kongresnik na neki način povezan. Eto što se događa u Washingtonu, lobisti apsolutno podmićuju i potplaćuju kongresnike. No, to se prema zakonu ne naziva mitom ili potplaćivanjem, nego je u tehničkom smislu riječ o zakonitim postupcima. A tko donosi zakone? Kongresnici. Donijeli su zakon kako bi bili sigurni da je ovo što rade, zakonito. „ PS: Bilo kakvo uključivanje stranih zemalja u izradu zakona bi moglo pobuditi sumnju u dobru namjeru i diranje suverenosti države. Također ne vidim da bi neki bilateralni sporazum uključivao nešto tako. Slažem se da nacrt zakona valja povući iz rasprave, ali ne i da nešto tako uopće valja ponovo predlagati.

6	<p>Zoran Sambol PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU U ovom prijedlogu Zakona nigdje se ne spominju aktivnosti lobiranja na društvenim mrežama i elektroničkim medijima. Time se otvara prostor za informacijske prijevare/manipulacije s primjerice farmama trolova (plaćenim kreatorima odluka) u svrhu lobiranja. Isto tako nisu definiran načela lobiranja koja se odnose na "utjecaj lobista izvan RH".</p>	<p>Primljeno na znanje U članku 2. točki 1. Nacrta prijedloga zakona daje se definicija lobiranja, dok se u članku 4. uređuju aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem. Sam cilj reguliranja lobiranja je transparentnost u promicanje, zagovaranje ili zastupanje određenih interesa ili prenošenje informacija lobiranoj osobi. Nacrt prijedloga zakona nema za cilj uređivanja aktivnosti na društvenim mrežama i elektroničkim medijima, a lobisti se moraju pridržavati načela koji su utvrđena Zakonom. Pitanje "utjecaja lobista izvan RH", ako se tumači na način da je potrebno regulirati lobiste koji su stranci, ta situacija je obuhvaćena ovim Nacrtom prijedloga jer su strani lobisti izjednačeni s domaćim, te će podlijegati propisanim obvezama iz Zakona.</p>
7	<p>Vlahović Grupa d.o.o. II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, Preporuke međunarodnih tijela Smatramo da temeljne preporuke GRECO-a i OECD-a nisu implementirane u Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju. Iz preporuke GRECO-a je jasno da je "upućena dužnosnicima, a ne lobistima", s ciljem da se rad dužnosnika kroz objavu kontakta s lobistima učini transparentnijim, a ne suprotno. Smatramo da se ovim Nacrtom cjelokupno težište propisa stavlja na lobiste, bez ikakvih obaveza za dužnosnike, a sinkronost odredbi na obje strane je ključ da bi propis u provedbi dao ciljane rezultate. Iz OECD-ove preporuke o "potrebi uspostavljanja sustava za jačanje etičnosti i integriteta osoba na najvišim izvršnim funkcijama i saborskih zastupnika te na lokalnoj razini" također je jasno da ovaj propis treba dovesti do jačanja integriteta dužnosnika, a to se može postići ukoliko lobirane osobe ranga dužnosnika budu u obavezi javno deklarirati održane sastanke sa svim lobistima kao što je slučaj s Europskom komisijom ili zastupnicima u Europskom parlamentu.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrt prijedloga zakona pripremljen je uzimajući u obzir preporuke Vijeća Europe i OECD-a, ali i komparativnu praksu država članica Europske unije te drugih država koje imaju zakonski uređeno područje lobiranja. Skrećemo pozornost kako u komentarima preporuka OECD-a o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju stoji kako države ne bi trebale izravno kopirati pravila i smjernice iz jedne jurisdikcije u drugu. Umjesto toga, trebale bi procijeniti potencijal i ograničenja različitih političkih i regulatornih opcija te primijeniti lekcije naučene u drugim sustavima na vlastiti kontekst. Vežano uz komentar "da se ovim Nacrtom cjelokupno težište propisa stavlja na lobiste, bez ikakvih obaveza za dužnosnike", treba imati na umu kako se na dužnosnike primjenjuju i drugi propisi, koji su dio antikorupcijskog pravnog okvira, primjerice Zakon o sprječavanju sukoba interesa, Zakon o pravu na pristup informacijama, Kodeks ponašanja državnih dužnosnika u tijelima izvršne vlasti, i dr. Spomenutim Kodeksom ujedno je određeno kako je dužnosnik dužan prilikom kontakata s trećim osobama paziti da se ne dovede ili da ga se ne dovode u situaciju sukoba interesa, te treba paziti da ne dovede druge u situaciju sukoba interesa, a o važnim sastancima s trećim osobama javnost se obavještava na mrežnim stranicama tijela u kojem dužnosnik obnaša dužnost odnosno putem društvenih mreža (članak 18.).</p>

<p>8 Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, Struktura Zakona Podržavam donošenje Zakona koji bi trebao, barem načelno i u početnim koracima, da uredi materiju lobiranja koja je u našoj kulturi i dalje nepoznanica i sinonim je za manipulativne radnje pojedinaca ili organizacija sa velikim izvorom novčanih sredstava i moći. Kako se radi o Zakonu iz okvira antikorupcijskih zakona, te percepciji javnosti o raširenoj i sveprisutnoj korupciji na svim nivoima vlasti i u svim sferama javnih službi, ističem nužnost povećanja novčanih sankcija koje su predviđene u Zakonu. Na taj način će se delovati odvraćajuće, preventivno i psihološki, te će zakonodavac pokazati viši nivo interesa za primenom Zakona u praksi. Isto tako držim da je neophodno urediti materiju "lobiranja bez naknade" koja po ovom Nacrtu nije normativno obuhvaćena.</p>	<p>Primljeno na znanje Povećana je gornja granica novčanih sankcija za fizičku i za pravnu osobu. Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
<p>9 Vlahović Grupa d.o.o. II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI, Posljedice koje će donošenjem zakona proisteci Izražena je želja predlagatelja, ali i posljedica koju očekuje donošenjem ovog zakona, da se uspostavljanjem Registra omogući uvid u sve osobe koje se bave lobiranjem u RH. Međutim, u samom tekstu Zakona se odustaje od ovog pristupa i nameće se obaveza upisa u Registar isključivo lobistima za naknadu, čime će veliki dio lobista ostati van Registra. Drugim riječima, one koji su na EU razini također prepoznati kao lobisti se ovdje izuzima u skupinu koju predlagatelj drugačije tretira u pogledu upisa u Registar i ostalih povezanih obaveza. Smatramo, a to pokazuje i praksa na razini EU, da upis u registar podiže transparentnost i razinu povjerenja u demokratskom procesu. Takva obaveza sigurno neće poticati različite subjekte da se registriraju i budu transparentni prema tijelima javne vlasti, što znači da će u registru izostajati velika većina subjekata koji će i dalje lobirati, ali njihove aktivnosti neće biti vidljive. U tom smislu ovako postavljen registar neće moći ispuniti svoju funkciju i povećati transparentnost niti će javnost dobiti potreban uvid u ukupne lobističke aktivnosti.</p>	<p>Primljeno na znanje Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
<p>10 HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA PRIJEDLOGZAKONA O LOBIRANJU, ZAKON O LOBIRANJU U nastavku se iznose primjedbe i prijedlozi Hrvatske odvjetničke komore na Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju. Hrvatska odvjetnička komora predlaže brisanje odredbe članka 11. stavka 3. Nacrta prijedloga Zakona o lobiranju koja glasi: „Upis u Registar za lobiste koji ne lobiraju za naknadu je dobrovoljan.“ S tim u vezi, prije svega ukazuje se na činjenicu da je odredbom članka 2. točke 2. Nacrta prijedloga Zakona lobist definiran kao fizička ili pravna osoba koja lobira te podrazumijeva: a) lobiste koji za naknadu lobiraju za korisnike lobiranja,</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prihvaća se prijedlog za brisanje odredbe članka 11. stavka 3. Nacrta prijedloga zakona. Nadalje, detaljni podaci koji će se upisivati u Registar te oni koji će biti dostupni javnosti propisat će se Pravilnikom. Pravilnikom će se također urediti tehničke i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka. Javna dostupnost podataka bit će regulirana sukladno propisima kojima se uređuje navedeno pravno područje.</p>

uključujući konzultante koji se bave lobiranjem i profesionalne lobiste, b) lobiste koji lobiraju za poslodavca kod kojeg su zaposleni, te c) organizacije ili tijela koja predstavljaju profesionalne, poslovne ili druge sektorske interese, uključujući profesionalna, gospodarska i interesna udruženja, udruženja poslodavaca i organizacije civilnog društva. Navedena definicija lobista ne uključuje osobe koje ne lobiraju za naknadu slijedom čega je odredba članka 11. stavka 3. proturječna odredbi članka 2. te se osnovano postavlja pitanje smatraju li se osobe koje ne lobiraju za naknadu lobistima i primjenjuju li se na te osobe uopće, u kojem dijelu i na koji način odredbe Zakona o lobiranju. Imajući u vidu navedenu proturječnost i ukoliko je intencija zakonodavca da se lobiranje zaista može obavljati za naknadu ili bez naknade, Hrvatska odvjetnička komora protivi se mogućnosti lobiranja bez naknade te predlaže da se aktivnost lobiranja regulira na način da je aktivnost lobiranja moguće obavljati samo za naknadu te da svi lobisti imaju obvezu upisa u Registar lobista. Primjenom odredbe članka 11. stavka 3. Nacrta prijedloga Zakona o lobiranju narušilo bi se temeljno načelo transparentnosti lobiranja, s obzirom da ista predviđa mogućnost neupisivanja svih lobista u Zakonom predviđeni Registar lobista. S obzirom na smisao donošenja Zakona o lobiranju, Hrvatska odvjetnička komora smatra da bi, čak i u slučaju mogućnosti lobiranja bez naknade, trebalo propisati obvezu upisa u Registar i onih lobista koji lobiraju bez naknade (ili druge koristi), jer bi se time ostvarilo temeljno načelo transparentnosti, a ne bi se umanjila mogućnost ili volja pojedinaca, udruga ili interesnih skupina pristupu i komunikaciji sa državnim tijelima, tim više uzevši u obzir činjenicu da su upravo neke od najvećih lobističkih skupina upravo nevladine organizacije (NGOs). Dodatno se ističe da, osim otvaranja mogućnosti netransparentnog lobiranja, dobrovoljnost upisa u Registar stvara pravnu nesigurnost obveze lobista iz članka 20., stavak 3. Zakona, a kojom se predviđa obveza podnošenja izvještaja o provedenom lobiranju lobista koji ne bi imali obvezu upisa u Registar. Navedeni prijedlog odredbe stvara nejasnu obvezu potencijalnog obveznika podnošenja izvješća, adresata navedene pravne norme, s obzirom kako ista ostavlja mogućnost nepodnošenja izvješća lobista, na način da istima omogućuje da samostalno ocijene kako njihova aktivnost nije „strukturirana i organizirana“ te se izuzmu iz primjene Zakona, a postoji i vrlo realna mogućnost da pojedini subjekti jednostavno neće percipirati da su obveznici postupanja sukladno odredbama ovog zakona s obzirom na visoku razinu neodređenosti navedene pravne norme. Osim navedenoga, mogućnošću dobrovoljnog upisa u Registar, onemogućava se nadzorna funkcija Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa te aktivni nadzor izvršenja obveza dostavljanja izvješća Povjerenstvu, s obzirom na činjenicu da Povjerenstvo neće imati instrument provjere, odnosno popis obveznika podnošenja Izvještaja. Shodno navedenome, a u cilju povećanja transparentnosti, ukoliko se i prihvati rješenje po kojem je lobiranje moguće obavljati za naknadu ili bez naknade, predlaže se propisati da svi lobisti

	<p>imaju obvezu upisa u Registar, dok bi eventualno obveza podnošenja izvješća mogla ovisiti o konkretno poduzetim lobističkim aktivnostima (oni koji su se u danom razdoblju bavili lobiranjem prijavili bi navedenu činjenicu sukladno zakonu). Nadalje, uzevši u obzir da će se brojne profesionalne skupine koje veže profesionalna tajna upisivati u Registar transparentnosti, a osobito uključivši odvjetnike, čiji je temeljni postulat obavljanja odvjetničke službe upravo odvjetnička tajna, smatramo da bi podaci koji se objavljuju u registru transparentnosti trebali biti minimalno dostupni javnosti u dijelu u kojem se otkriva bilo kakav poslovni odnos, ali dostupni na provjeru nadležnim tijelima te samom Registru.</p>	
11	<p>Rankica Benc Predmet Zakona, Članak 1. Poštovani, bilo bi korisno da se u zakon unesu i odredbe o ugovoru o lobiranju, bar toliko da bude propisan pisani oblik, ugovora, rok i mjesto čuvanja ugovora te dostupnost ugovora Povjerenstvu.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim Prijedlogom zakona nije predviđeno propisivanje forme pravnog odnosa između korisnika lobiranja i lobista, a iz razloga jer je prvenstveni cilj ovog propisa reguliranje lobiranja kao dio antikorupcijskih mjera. Mišljenja smo kako važećim zakonodavstvom postoje rješenja koja su primjenjiva za uređivanje odnosa korisnika lobiranja i lobista, a naglasak ovog Prijedloga zakona je na transparentnosti lobiranja prema lobiranim osobama s ciljem možebitnog utjecaja na donošenje politika koje su u javnom interesu.</p>
12	<p>Hrvatsko društvo lobista Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. 1) uz pojam lobiranje dodati: lobiranje je transparentno, ...</p>	<p>Nije prihvaćen Ne prihvaća se. Člankom 5. utvrđena su načela na kojima se lobiranje temelji, a upravo su načela otvorenosti i transparentnosti neka od njih.</p>
13	<p>Hrvatsko društvo lobista Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. 6) Registar transparentnosti umjesto Registra lobista kako bi se Registrom obuhvatilo sve one koji svoj ili tuđi interes zagovaraju pred donosiocima odluka. Na ovaj način svi bi bili obuhvaćeni te bi se postigla najveća moguća razina transparentnosti. Eventualnu izmjenju primijeniti kroz cijeli zakonodavni prijedlog.</p>	<p>Nije prihvaćen Registar koji će se uspostaviti Zakonom, predstavljat će prije svega bazu podataka o registriranim lobistima. Stručni nositelj odlučio se za naziv Registar lobista rukovodeći se poredbenim primjerima drugih država, prije svega država članica EU. Registar transparentnosti uspostavile su institucije EU-a kao bazu podataka o organizacijama koje nastoje utjecati na zakonodavni postupak i provedbu politika institucija EU-a. U Registru transparentnosti EU vidljivo je tko zastupa koje interese i kojim financijskim sredstvima raspolaže.</p>
14	<p>Ured pučke pravobraniteljice Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. U ocjeni stanja Prijedloga zakona o lobiranju navodi se kako je pojam „lobista“ definiran kao fizička ili pravna osoba koja lobira, što uključuje domaće i strane fizičke i pravne osobe. Smatramo kako bi, radi izbjegavanja pogrešnog tumačenja i dvojbi oko primjene zakona, trebalo definirati pojam lobista na isti način kao i u tekstu ocjene stanja Prijedloga Zakona, odnosno kao domaću i stranu fizičku ili pravnu osobu, pa bi u tom smislu trebalo dopuniti članak 2. točka 2. i članak 11. stavak 1.</p>	<p>Prihvaćen Prvi dio odredbe je izmijenjen tako da sada odredba glasi: „lobist je fizička ili pravna osoba, domaća ili strana, koja lobira te podrazumijeva...“</p>

15	<p>Hrvoje Arko, odvjetnik Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. Uz čl. 2.; U članku 2. se predlaže dodati točku 7), koja glasi: Naknadom u smislu ovog zakona smatra se bilo koja vrsta naknade za lobiranje ili u vezi s lobiranjem, odnosno povodom izvršenog lobiranja, koja bi lobistu bila obećana ili isplaćena, odnosno predana ili prenesena kao naknada za poduzetničku aktivnost lobiranja, odnosno kao plaća ili drugo tome slično primanje, uključujući primanje u naravi, te prijenos prava, kao i uplata, odnosno predaja stvari te prijenos prava u korist treće osobe, uključujući zaklade i vjerske organizacije, po uputi lobista, neovisno o tome obećava li se, isplaćuje, odnosno predaje ili prenosi takva naknada prije ili poslije izvršenog lobiranja.</p>	<p>Nije prihvaćen Iako bi se predložena definicija mogla uzeti u razmatranje s obzirom na inačicu Nacrta prijedloga zakona koja je upućena u postupak savjetovanja, slijedom pristiglih komentara napušteno je razdvajanje "lobisti za naknadu ili bez naknade".</p>
16	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. Predložemo da se definicija lobista uz naplatu doradi radi jasnoće tako da glasi: "lobiste koji za naknadu lobiraju za korisnike lobiranja, bez obzira na opis obavljene usluge navedene u izdanim računima prema korisniku lobiranja". Ovakvom definicijom poslovni subjekti koji lobiraju prema definiciji iz st. 1, ali u poslovnoj dokumentaciji ili javnoj komunikaciji deklariraju da pružene usluge potpadaju pod npr. medijsko, poslovno ili pravno savjetovanje neće biti izuzete iz obaveza koje propisuje ovaj Zakon. Sadašnja definicija koja uključuje "konzultante koji se bave lobiranjem" je nedovoljno precizna i kod adresata Zakona otvara veliki prostor diskrecijske ocjene trebaju li svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovog Zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Prijedlogom zakona daje se definicija lobiranja, te određenu pruženu uslugu lobista treba razmatrati u kontekstu te definicije. U tom smislu smatramo kako je dopuna odredbe izričajem "bez obzira na opis obavljene usluge navedene u izdanim računima prema korisniku lobiranja" nepotrebna. Vezano uz komentar kako je definicija koja uključuje "konzultante koji se bave lobiranjem" nedovoljno precizna, smatramo kako se radi o dodatnom pojašnjenju definicije "lobist" kao fizičke i pravne osobe koja se bavi lobiranjem. Ukoliko se aktivnost tih osoba može podvest pod aktivnost koje se sukladno definiciji smatra lobiranjem, tada će te osobe svoje "poslovanje" morati uskladiti s odredbama Zakona.</p>
17	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. Predložemo dopunu definicije lobiranja iz st. 1 tako da glasi: lobiranje je strukturirano i organizirano promicanje, zagovaranje ili zastupanje ODREĐENIH interesa ili PRENOŠENJE INFORMACIJA lobiranoj osobi radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja u vezi s donošenjem zakona, drugih propisa ili općih akata od strane tijela zakonodavne ili izvršne vlasti , tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, kao i u pogledu pojedinačnih odluka iz nadležnosti navedenih tijela.</p>	<p>Nije prihvaćen Člankom 1. stavkom 2. Nacrta prijedloga zakona propisano je da "Odredbe ovoga Zakona ne utječu na primjenu propisa u području kaznenog zakonodavstva [...] te na aktivnosti poduzete vezano uz odluke u sudskim ili drugim službenim postupcima, postupcima javne nabave te drugim postupcima u kojima se odlučuje o pravima ili obvezama pojedinaca." Sudjelovanje u postupcima donošenja pojedinačnih odluka uređeno je odgovarajućim postupovnim i drugim propisima. Također, treba imati na umu kako utjecaj na dužnosnika ili službenika može ulaziti i u kaznenopravnu sferu.</p>
18	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2. Predlaže se brisati dio "za naknadu" u čl. 2. st. 1. točka 2a) s obzirom na činjenicu da je lobiranje odredbom čl. 2. st. 1. t.1a) definirano kao "strukturirano i organizirano promicanje, zagovaranje ili zastupanje određenih interesa ili prenošenje informacija lobiranoj osobi radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja u vezi s donošenjem zakona, drugih propisa ili općih akata od strane tijela zakonodavne ili izvršne vlasti , tijela državne uprave odnosno tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave", odnosno kao strukturirano i organizirano postupanje te je postupno evidentno</p>	<p>Djelomično prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu. Ne prihvaća se potreba definiranja pojma javni podaci. Radi se o podacima koji će biti dostupni javno, dok će dio osobnih podataka biti dostupni samo voditelju obrade podataka. Isto će se podrobnije regulirati Pravilnikom. Stručni nositelj smatra kako nije potrebno definirati pojedina načela. Također, smatramo kako nije potrebno navoditi nadležnosti Povjerenstva u pogledu lobiranja, jer one proizlaze iz Zakona.</p>

da se radi o obavljaju djelatnosti. Obavljanje djelatnosti bez naknade za tu djelatnost protuuslovno je prirodi same djelatnosti jer ona predstavlja gospodarsku aktivnost. Detaljnije će biti obrazloženo uz neke daljnje odredbe prijedloga Zakona o lobiranju, a posebice s obzirom na činjenicu da se u skladu s obrazloženjem ovog prijedloga "Regulacijom lobiranja nastoji se postići nekoliko ciljeva". Regulacija lobiranja usmjerena je na jačanje transparentnosti i otvorenosti pri afirmaciji interesa utjecajem na zakonodavnu i izvršnu vlast. Transparentnost treba pridonijeti povećanju kvalitete zakonodavnih postupaka te općenito doprinijeti jačanju povjerenja javnosti u procesu donošenja političkih odluka. Osim toga, ima za cilj uspostaviti način na koji se civilno društvo i građani uključuju u procese donošenja odluka. Izostanak regulacije lobiranja stvara rizik od nedostatka otvorenosti, transparentnosti i integriteta donositelja političkih i administrativnih odluka te otvara prostor koruptivnom djelovanju uključivanjem faktora "naplatnosti" odnosno naknade kao distinktivnog faktora pri određivanju, radi li se u konkretnom slučaju o lobiranju ili ne, ostat će izvan dosega ovoga zakona najveći dio stvarnog lobiranja, jer će biti dovoljno, da sudionici u toj aktivnosti izjave kako se radi o besplatnom lobiranju, slijedom čega za njih prestaje primjena odredaba namjeravanog zakona. Također, neophodno bi bilo u okviru pojmova u čl. 2., odnosno u drugom dijelu prijedloga Zakona definirati funkciju Povjerenstva za sprječavanje, a ne samo navesti, da se radi o tijelu čije postojanje je utvrđeno drugim propisom budući da prema sadržaju odredaba čl. 9. i čl. 10., te primjerice čl. 20. do čl. 22. Povjerenstvo za sprječavanje sukoba interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) ima ne samo ulogu vođenja Registra lobista, već i nadzornu ulogu, a sukladno odredbama čl. 24. i dr. Povjerenstvo može izricati „mjere“ za nepoštivanje odredaba samoga Zakona. Predlaže se definiranje pojma "javni podaci" koji se spominje u tekstu u odredbama čl. 13. st. 3. i st. 4. prijedloga Zakona , a obzirom na postojeće nejasnoće u prijedlogu Zakona glede zaštite osobnih podataka, što će biti naknadno obrazloženo. Nadalje, odredbom čl. 5. prijedloga Zakona predviđa se, kako će se lobiranje temeljiti "na načelima otvorenosti, transparentnosti, poštenja, savjesnosti i integriteta". Budući da se radi o odrednicama postupanja svih sudionika u lobiranju temeljem kojih će se odlučivati o zakonitosti njihovog postupanja, predlaže se svaki od tih pojmova definirati kako se Povjerenstvo ili moguća daljnja tijela, koja će biti nadležna za odlučivanje o odgovornosti, ne bi opteretilo nepotrebним tumačenjem sadržaja tih pojmova, a što bi za posljedicu moglo imati pravnu nesigurnost te istodobno kako odredbe budućeg zakona ne bi samo sadržavale zvučne pojmove bez definiranog sadržaja.

19	<p>Američka gospodarska komora u Hrvatskoj Značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu, Članak 2.</p> <p>Mišljenja smo kako je definicija što je lobiranje propisano čl. 2. st.1. preširoka i kao takva ostavlja prostora nedoumici, nejednakom tumačenju te će posljedično dovesti do kažnjavanja privatnog sektora zbog nejasnoće (koje točno aktivnosti prijaviti) te preopterećenosti informacijama potrebnim i nepotrebnim Povjerenstva za sprečavanje sukoba interesa. Predlažemo točno definiranje procesa lobiranja, a ne pojma lobiranja, odnosno točno definiranje kako se proces lobiranja odvija te koje aktivnosti i komunikaciju uključuje. Isto tako predlažemo točno definiranje aktivnosti koje su u procesu lobiranja Zakonom zabranjene. Predlažemo da se definicija lobista iz preambule stavi i u tekst samog Zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Smatramo da je predložena definicija u skladu sa preporučenim međunarodnim smjericama i komparativnom praksom. U definiciji je i opisan proces lobiranja koje se sastoji u: promicanju, zagovaranju i zastupanju određenih interesa, kao i u prenošenju informacija u vezi s javnim odlučivanjem radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja.</p>
20	<p>Hrvatsko društvo lobista Aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem, Članak 4.</p> <p>g) socijalni partneri neovisno o svojoj posebnoj ulozi, zagovaranju interese stoga bi ih se trebalo tretirati kao lobiste</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Člankom 4. točkom g) predloženo je propisati kao iznimku: "aktivnost socijalnih partnera koji djeluju u svojstvu sudionika u socijalnom dijalogu u skladu s posebnim propisima." Posebna uloga socijalnih partnera predviđena je Sporazumom o osnivanju GSV-a. Također poseban status socijalnog dijaloga proizlazi iz konvencija Međunarodne organizacije rada, koje obvezuju Republiku Hrvatsku, a socijalni dijalog odvija se u skladu s pozitivnim propisima.</p>
21	<p>Hrvatsko društvo lobista Obveze lobista pri lobiranju, Članak 6.</p> <p>1) dokaz upisa u Registar trebala bi biti akreditacija, bez koje nije moguće pristupiti institucijama te koja ujedno i motivira sve lobiste da se upišu u Registar. Cjelokupan Zakon na ovaj način ne motivira pristupanje Registru, što bi mu u osnovi trebao biti cilj.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Predviđeno je da Registar lobista bude javan, te će se uvidom u Registar moći utvrditi činjenica upisa. Dokaz upisa bit će rješenje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Moguće je da će se u naknadnoj fazi uspostave elektroničkog Registara osobama omogućiti izdavanje e-potvrde o upisu, što će se urediti pravilnikom koji će se donijeti na temelju ovog Zakona. Smatramo da pitanje pristupa institucijama nije predmet ovog Nacrta prijedloga zakona. Upis u registar je uvjet za početak lobiranja, dok je cilj Zakona uvesti transparentnost pri lobiranju koja se ne bi trebala motivirati „akreditacijama“.</p>
22	<p>Hrvoje Arko, odvjetnik Obveze lobista pri lobiranju, Članak 6.</p> <p>Uz čl. 6. st. 1.; Predstavljanje lobista lobiranoj osobi kao jedan od preduvjeta za pristanak lobirane osobe na kontakt s lobistom nedovoljno je s aspekta potrebne jasnoće zakonskih odredbi. Lobist treba biti u svrhu vlastite identifikacije obavezan predložiti svoje osobne isprave lobiranoj osobi, te predložiti ovlast za moguće lobiranje u korist treće osobe, neovisno o tome lobira li kao zaposlenik u ime i za račun svojeg poslodavca, odnosno kao lobist-vanjski suradnik temeljem posebne ovlasti, odnosno punomoći.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Predviđeno je da Registar lobista bude javan, te će se uvidom u Registar moći utvrditi činjenica upisa. Dokaz upisa bit će rješenje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Moguće je da će se u naknadnoj fazi uspostave elektroničkog Registara osobama omogućiti izdavanje e-potvrde o upisu, što će se urediti pravilnikom koji će se donijeti na temelju ovog Zakona.</p>
23	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Obveze lobista pri lobiranju, Članak 6.</p> <p>Predlažemo da čl. 6 st. 1 bude obvezujući za sve lobiste iz definicije u čl. 2 i da se jednako primjenjuje na sve, te da izmijenjen glasi: Pri najavi lobiranja, lobist je dužan predstaviti se lobiranoj osobi, dokazati da je upisan u Registar lobista, navesti svrhu i cilj te korisnika lobiranja za kojeg lobira.</p>	<p>Prihvaćen</p> <p>Prijedlog se prihvaća. Nova odredba stavka 1. glasi: „Pri najavi lobiranja, lobist je dužan predstaviti se lobiranoj osobi, dokazati da je upisan u Registar lobista, navesti svrhu i cilj te korisnika lobiranja za kojeg lobira“ .</p>

24	<p>Vlahović Grupa d.o.o. PRAVILA KOMUNICIRANJA, Obveze lobiranih osoba pri lobiranju Predlažemo uvođenje obveze za lobirane osobe dužnosničke razine o evidentiranju sastanaka sa svim entitetima upisanim u Registar lobista, pod uvjetom da obavezom upisa u Registar budu zahvaćeni svi lobisti bez iznimke. Tako uvezane odredbe dovest će do ispunjenja temeljnih preporuka GRECO-a i OECD-a o jačanju transparentnosti i integriteta dužnosnika i objave više informacija o sastancima s lobistima i trećim stranama. Evidencija sastanaka dužnosnika s lobistima treba biti javno dostupna, kao što je slučaj sa sastancima dužnosnika Europske komisije ili zastupnika u Europskom parlamentu.</p>	<p>Nije prihvaćen Kodeksom ponašanja državnih dužnosnika u tijelima izvršne vlasti ("Narodne novine", broj 54/2022.) određeno je da je dužnosnik dužan prilikom kontakata s trećim osobama paziti da se ne dovede ili da ga se ne dovede u situaciju sukoba interesa, te treba paziti da ne dovede druge u situaciju sukoba interesa. Nadalje, o važnim sastancima s trećim osobama javnost se obavještava na mrežnim stranicama tijela u kojem dužnosnik obnaša dužnost odnosno putem društvenih mreža.</p>
25	<p>Hrvatsko društvo lobista Obveze lobiranih osoba pri lobiranju, Članak 7. (1) ulazak u institucije i pristup lobiranoj osobi moguć samo uz akreditaciju kao dokaz, kao što je to slučaj na razini EU.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim Zakonom se ne određuju pravila ulaska u institucije i pristup lobiranim osobama.</p>
26	<p>Hrvoje Arko, odvjetnik Obveze lobiranih osoba pri lobiranju, Članak 7. Uz čl. 7. st. 1.; Odredba kojom se lobiranu osobu obvezuje provjeriti, je li lobist obvezan upisati se u Registar lobista ili to nije slučaj, u stvarnosti je neprovediva, jer se od lobiranja osobe zahtijeva provjeravati ispunjavanje zakonskih uvjeta za obavljanje lobiranja. Takva se provjera u konkretnom slučaju ne bi sastojala u identifikaciji lobista i utvrđivanju činjenice njegovog upisa u Registar lobista, već o ocjeni okolnosti u vezi s kojima ne raspolaže odgovarajućim činjenicama temeljem kojih bi ih smatrao dokazanim, već je upućen jedino pouzdati se u izjave lobista, obavlja li lobist konkretno lobiranje naplatno ili besplatno. Ukoliko će lobirana osoba biti obvezana provjeravati obvezu upisa lobista u Registar, tada u kaznenim odredbama treba predvidjeti kaznu lobiranoj osobi za propust takve provjere ili pogrešku do koje bi pri provjeri od strane lobirane osobe došlo.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Navedenu odredbu treba gledati i u smislu nove odredbe članka 6. stavak 1. koja glasi: "Pri najavi lobiranja, lobist je dužan predstaviti se lobiranoj osobi, dokazati da je upisan u Registar lobista, navesti svrhu i cilj te korisnika lobiranja za kojeg lobira." Nakon što je osoba upisana u Registar, što će predstavljati činjenicu, ne smatramo da je ponovno potrebno provjeravati ispunjavanje zakonskih uvjeta za obavljanje lobiranja od strane lobirane osobe.</p>
27	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Obveze lobiranih osoba pri lobiranju, Članak 7. Odredbom kojom je odbijanje komunikacije s lobistom uvjetovano procjenom lobirane osobe da se predmet lobiranja odnosi na interes koji je suprotan "javnom interesu" zbog nedefiniranosti i širine pojma "javnog interesa" ostavlja se veliki diskrecijski prostor lobiranim osobama da bez navođenja razloga odbiju svaku komunikaciju s lobistima. Stoga smatramo da bi pojam javnog interesa zbog nemogućnosti jasnijeg definiranja trebalo izostaviti iz ove odredbe.</p>	<p>Primljeno na znanje Predložena intervencija o eventualnom brisanju dijela odredbe primljena je na znanje. Treba imati na umu kako je pojam javni interes također sadržan u Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.</p>

28	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Obveze lobiranih osoba pri lobiranju, Članak 7. U st. 1 se kategorije lobista iz čl. 2, st. 2 tretiraju različito što je u suprotnosti s čl. 49. st. 2 Ustava Republike Hrvatske o jednakom pravnom položaju na tržištu. Dodatno, iako ova odredba dovodi u pitanje ustavnost, ona je problematična u primjeni zato što podrazumijeva da bi lobirane osobe trebale razumijevati tko je u obavezi upisa u Registar. Predlažemo da st. 1 glasi: "Lobirana osoba može pristati na kontakte s lobistom samo nakon prethodne provjere da je lobist upisan u Registar lobista". Preduvjet da tako preformulirani stavak bude u skladu s Ustavom su izmjene u čl. 11. u kojem se obaveza upisa u Registar odnosi na sve skupine lobista, ne samo za lobiste za naknadu.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
29	<p>Jug Puljizević PRAVILA KOMUNICIRANJA, Nedožvoljene lobističke aktivnosti Što je primjerice s PR agencijama, koje u praksi često i lobiraju za svoje klijente? Da li je moguće da npr. tvrtka PR d.o.o. bude zaduena za odnose s javnošću Vlade RH i da u isto vrijeme lobira u Hrvatskom saboru? Sukobi interesa u velikim tvrtkama koje se (između ostalog) bave i lobiranjem, trebaju biti precizno navedeni i jasno propisani.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredba o sukobu interesa sadržana je u članku 6. stavku 1. "Lobist ne smije biti u sukobu interesa glede korisnika lobiranja čije interese zastupa."</p>
30	<p>Ured pučke pravobraniteljice Nedožvoljene lobističke aktivnosti, Članak 8. Smatramo kako bi ovaj članak trebalo detaljnije definirati, budući da kršenje odredbi ovoga članka za sobom povlači i izricanje mjera od strane Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Naime, lobist u svojem djelovanju može dati informaciju koja je, prema njegovom saznanju u trenutku lobiranja točna i potpuna, dok lobirana osoba može imati drugu informaciju, zbog koje bi mogla odbiti daljnju komunikaciju s lobistom i o tome obavijestiti Povjerenstvo, koje će, temeljem takve obavijesti, pozvati lobista da dostavi očitovanje (pod uvjetom da je lobist upisan u Registar lobista). Budući da bi navedena i slične situacije mogle dovesti do proizvoljnog odbijanja komunikacije s lobistima iz bilo kojeg razloga od strane lobiranih osoba, poštujući načela savjesnosti, transparentnosti i poštenja, propisanih člankom 5. Prijedloga Zakona, predlažemo dodati novi stavak koji glasi: „Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, obavijestiti će bez odgađanja lobiranu osobu i dostaviti točnu i potpunu informaciju.“</p>	<p>Prihvaćen U članku 8. dodaje se stavak (3) koji glasi: "Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, obavijestiti će bez odgađanja lobiranu osobu i dostaviti točnu i potpunu informaciju."</p>

31	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Nedozvoljene lobističke aktivnosti, Članak 8. Smatramo izrazito važnim čl. 8 st. 2 uskladiti s OECD-ovim preporukama kod kojih se obaveza lobista za pružanjem točnih informacija veže samo uz njihov angažman što uključuje deklariranje korisnika i cilja lobiranja, a ne uz samu materiju komunikacije: "Lobbyists should be guided by the principles of openness, transparency, honesty and integrity. In particular, they should be expected to: a. provide accurate and correct information on their lobbying assignment to the public official concerned". Uvođenjem kategorije "nepotpunih informacija" koje se odnose na cjelokupnu komunikaciju s lobiranim osobama predlagatelj otvara neograničeno širok prostor sankcioniranju lobista i to na bazi slobodne prosudbe o "nepotpunosti informacija". Svaka informacija ovisno o količini znanja o nekoj materiji ili kutu gledanja može biti nepotpuna. Predlažemo da st. 2 glasi: "Lobist ne smije lobiranim osobama davati netočne ili obmanjujuće informacije o svom angažmanu uključujući korisnika i cilj lobiranja, niti pribjegavati nedopuštenom pritisku, neprimjerenom ponašanju ili uvredljivom jeziku."</p>	<p>Nije prihvaćen U članku 8. dodaje se stavak (3) koji glasi: "Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, obavijestiti će bez odgađanja lobiranu osobu i dostaviti točnu i potpunu informaciju." Na taj je način u članku napravljena ravnoteža i izbjegnuta je mogućnost samo nečije slobodne prosudbe i s tim u svezi mogućnosti neopravdanog sankcioniranja. Slično rješenje postoji i u slovenskom zakonu.</p>
32	<p>Američka gospodarska komora u Hrvatskoj Nedozvoljene lobističke aktivnosti, Članak 8. Smatramo da je članak 8. Nacrta prijedloga Zakona preširoko definiran i otvoren diskrecijskoj ocjeni nadležnih tijela, gdje se tumačenje netočnosti ili nepotpunosti može odnositi na bilo što što je rečeno ili napisano, pa čak i u potpunoj vjeri u točnost i potpunost te informacije. Smatramo da se treba fokusirati na davanje točnih i potpunih informacija o: klijentu za kojeg lobist radi te cilju i svrsi lobiranja. Preporučamo da se navedeni članak puno detaljnije i preciznije definira kako bi se izbjegla različita tumačenja, a sukladno smjernicama OECD-a.</p>	<p>Primljeno na znanje U članku 8. dodaje se stavak (3) koji glasi: "Ako lobist naknadno utvrdi da je informacija koju je dao lobiranoj osobi netočna ili nepotpuna, obavijestiti će bez odgađanja lobiranu osobu i dostaviti točnu i potpunu informaciju." Na taj je način u članku napravljena ravnoteža i izbjegnuta je mogućnost samo nečije slobodne prosudbe i s tim u svezi mogućnosti neopravdanog sankcioniranja. Slično rješenje postoji i u slovenskom zakonu.</p>
33	<p>Krešimir Grgić GLAVA III., REGISTAR LOBISTA Ne slažem se sa prijedlozima da se bilo kakvim lobistima omogući prisustvo sjednicama Sabora i smatram da je to protuzakonito i protuustavno. Nije ih nitko izabrao na izborima! Nema veze ako takva praksa postoji u EU parlamentu jer se radi o aktivnostima koje nije moguće kontrolirati, a na ovaj način bi im se olakšao kontakt sa zastupnicima koji su uglavnom potkupljivi i korumpirani sami po sebi. Neka gledaju sjednice na internetu kao i svi ostali! Osim toga ne slažem se sa njihovim prijedlogom da im se omogući povlašteni pristup planiranim zakonskim izmjenama. Radi se o organizaciji koja promiče istu politiku kao i organizacija Svjetski ekonomski forum: digitalizacija, pametni gradovi (u stvari digitalni logori), navodne klimatske promjene itd.. Ukoliko im se omogući povlašteni pristup planiranim zakonskim izmjenama i planiranim osnivanjima radnih skupina koji traže radilo bi se o činu veleizdaje.</p>	<p>Primljeno na znanje Javni pristup sjednicama Hrvatskog sabora uređuju se drugim propisima i nije predmet normiranja ovog Nacrta prijedloga zakona.</p>

34	<p>Američka gospodarska komora u Hrvatskoj GLAVA III., REGISTAR LOBISTA Benefiti upisa i uspostave samog Registra lobista nisu jasni, odnosno što točno upis u Registar donosi (npr. upisom u Europski registar transparentnosti dobiva se automatski pristup informacijama o planiranim izmjenama zakonodavnih aktivnosti). Predlažemo da se Registar lobista poveže s e-savjetovanjem kako bi se na vrijeme i unaprijed dobivale informacije o planiranim zakonskim izmjenama (ne obavijesti o zakonskim izmjenama kada su već u javnom savjetovanju, već kada se kreće u razmatranje izrade zakonskih promjena), planiranim osnivanjima radnih skupina i sl. Predlažemo da se lobistima upisanim u Registar također omogući pristup sjednicama Hrvatskog sabora, a kako je to omogućeno u Europskom parlamentu. Također, postavlja se pitanje dodatnog administrativnog opterećenja poduzetnika. Odnosno, što je s privatnim i pravnim osobama koje su upisane u Europski registar transparentnosti koje vodi Europska komisija, moraju li se još jednom se upisivati u hrvatski registar ili mogu svoje aktivnosti lobiranja zakonito provoditi u Hrvatskoj.</p>	<p>Nije prihvaćen Cilj Registra lobista je transparentnost u obavljanju lobiranja, tj. javno objaviti tko i s kojim ciljem lobira. Upis u Registar je uvjet za lobiranje prema lobiranoj osobi. Nije predviđeno povezivanje Registra s aplikacijom e-savjetovanja. Javnost rada i pristup sjednicama Hrvatskog sabora regulirano je drugim propisima i akti, te nije predmetom ovog Nacrta prijedloga zakona. Smatramo da se ne radi o značajnom administrativnom opterećenju, posebice iz razloga što će se zahtjevi i izvještaji podnositi elektroničkim putem.</p>
35	<p>Jug Puljizević GLAVA III., REGISTAR LOBISTA Što je s lobistima koji su već upisani u registar u matičnoj zemlji ili npr. u EU parlamentu? Pod kojim uvjetima oni mogu lobirati u RH? Da li se traži upis i u naš Registar? Nije teško pretpostaviti da će dobar dio lobista biti međunarodni konzultanti i specijalizirane tvrtke.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim nacrtom prijedloga zakona izjednačene su obveze domaćih i stranih lobista ako lobiraju na državnom području Republike Hrvatske, bez obzira na eventualne upise u druge registre ovog tipa. Lobisti upisani u odgovarajuće registre u drugim državama morat će se upisati u Registar lobista u Republici Hrvatskoj.</p>
36	<p>Rankica Benc REGISTAR LOBISTA, VođenjeRegistra lobista Poštovani, optimalno bi bilo propisati da se u Registar upisuju obvezatno i lobisti koji lobiraju bez naknade i uz naknadu. Suština Zakona je transparentnost utjecaja na donošenje odluka, te se lobiranje bez naknade nikako ne smije izuzeti iz mehanizma koji tu transparentnost osigurava. Nema razloga da se skriva lobiranje bez naknade, namjerno ili slučajno.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
37	<p>Hrvatsko društvo lobista VođenjeRegistra lobista, Članak 11. (3) najsporniji dio Prijedloga budući da naknada ne uvjetuje interes i zagovaranje donosioca odluka. Svi koji zagovaraju interes na ovaj ili onaj način dobivaju naknadu (članarine, plaće, donacije), stoga u potpunosti ukloniti dobrovoljnost upisa. Svi koji zagovaraju svoj ili tuđi interes moraju biti u Registru. Ovime se demotivira transparentnost i registriranje u Registar. Moguća zlouporaba dobrovoljnosti.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>

38 **Ured pučke pravobraniteljice**
Vođenje Registra lobista, Članak 11.
Uz ranije navedenu primjedbu uz članak 2., koja se odnosi i na članak 11. stavak 1., odnosno definiciju pojma lobista koja uključuje domaće i strane fizičke ili pravne osobe, u odnosu na članak 11. stavak 3. smatramo potrebnim propisati da se kao uvjet početka lobiranja propiše obveza upisa u Registar lobista za sve lobiste, neovisno o tome da li aktivnosti lobiranja provode uz naknadu ili ne. Naime, ovo smatramo potrebnim unatoč danom obrazloženju u kojem se ističe da je isto predviđeno kako se upisom ne bi opterećivale osobe koje lobiraju rijetko ili jednokratno te bez naknade. Predloženom odredbom ne doprinosi se ostvarenju ciljeva Prijedloga Zakona, kao ni načelima otvorenosti, transparentnosti, poštenja, savjesnosti i integriteta, propisanih člankom 5. Prijedloga Zakona. Predlagatelj prilikom elaboriranja ocjene stanja i posljedica koje će donošenjem Zakona proisteći, navodi kako je jedna od temeljnih ideja ovog Zakona veća transparentnost u javnom i političkom životu te kako formiranje javnog Registra lobista omogućuje postojanje preglednih i javno dostupnih informacija o identitetu i profesionalnom interesu svih onih koji žele utjecati, odnosno onih koji utječu na odluke javnih politika. Budući da navedeno uključuje kako lobiste koji lobiraju uz naknadu, tako i one koji ne primaju naknadu, bitno je da svi budu uvedeni u javni Registar jer jedino tako je moguće osigurati dostupnost informacija o identitetu i profesionalnom interesu svih onih koji utječu ili žele utjecati na odluke javnih politika, čime bi se realizirala svrha i cilj ovog Zakona. U ovom kontekstu ističemo i kako je načelo transparentnosti lobiranja bilo jedno od ključnih pitanja o kojem se dugi niz godina raspravljalo na razini Europske Unije, a što je rezultiralo donošenjem objedinjenog registra transparentnosti (Joint European Transparency Register) iz 2011. godine. Nadalje, propisivanjem dobrovoljnosti upisa u Registar može se postaviti i pitanje postupanja Povjerenstva prilikom provjere podataka, budući da je propisana ovlast provjere istinitosti podataka i izjava samo u slučaju podnošenja izvještaja iz članka 19. Prijedloga Zakona, a može se dogoditi situacija u kojoj lobist (omaškom ili namjerno) propusti ispuniti tu obvezu, o čemu Povjerenstvo možda neće imati saznanja ukoliko se radi o lobistu kojemu je propisana dobrovoljna obveza upisa u Registar te po istoj nije postupio. Prijedlog koji dajemo je u skladu i s Izvješćem petog evaluacijskog kruga za Hrvatsku GRECO-a, koji navodi da su „izravni kontakti predstavnika trgovačkih društava i članova Vlade uobičajeni, pa bi svako reguliranje lobiranja trebalo izričito uključivati i ostale treće strane koje žele utjecati na odlučivanje Vlade, na primjer registriranjem „tko se s kime sastao u vezi s čim“, pružanjem veće transparentnosti glede interesa koje ljudi zastupaju kad uđu u Vladine radne skupine ili druge mjere koje doprinose toj svrsi“.

Prihvaćen
Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.

<p>39</p>	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Vođenje Registra lobista, Članak 11. Predlagatelj se u ovom članku odlučuje za suprotni pristup onom izrečenom u preambuli i uvodi obvezu upisa u Registar samo za lobiste koji rade za naknadu, dok ostalima ostavlja mogućnost da se dobrovoljno upišu. Takva odredba onemogućuje ispunjenje primarnog cilja Registra koju je predlagatelj iznio u poglavlju "Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći", a to je da formiranje Registra omogući postojanje preglednih javnih informacija o identitetu i profesionalnom interesu svih koji žele utjecati, odnosno onih koji utječu na odluke javnih politika. Ovom odredbom će se dobiti parcijalni podaci o aktivnim lobistima u RH. Npr. kategorija lobista za naknadu kojima se jedinima postavlja obaveza upisa u Registar čini samo oko 5% ukupno registriranih subjekata u EU registru transparentnosti. Stoga u st. 1. predlažemo brisanje riječi "za naknadu" te brisanje stavaka 2 i 3. Time će svi lobisti iz definicije u čl. 2 st. 2 bez iznimke biti u obavezi upisa u Registar. Time će predlagatelj izbjeći diskriminaciju jedne skupine adresata zakona i njihov neravnopravan tretman što je u suprotnosti s čl. 49. st. 2 Ustava Republike Hrvatske o jednakom pravnom položaju na tržištu. Skrećemo pažnju na preporuke OECD-a (Čl. B, st. 3) u kojima stoji: "Exemptions to legal regulations on lobbying should be clearly defined and justified." U tekstu Nacrta prijedloga Zakona ne nalazimo nikakva obrazloženja zašto se kategorije lobista različito tretira. Ustav RH u članku 50. st. 2 jasno navodi razloge iznimnih ograničenja poduzetničkih sloboda, a među njima ne nalazimo one koji bi zakonodavcu mogli poslužiti kao pravno utemeljenje za ovu diskriminatornu odredbu.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
<p>40</p>	<p>MARKO MATIĆ Vođenje Registra lobista, Članak 11. Predlaže se da upis u Registar lobista bude obavezan, bez obzira radi li se o lobiranju za naknadu ili bez, kako je to pravno propisano u državama sličnoga pravnoga poretka, i sukladno preporukama nadzornih međunarodnih tijela koje su usmjerene na otklanjanje koruptivnih rizika koji se javljaju u odredbama propisa već u fazi donošenja istih.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>

41	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. VođenjeRegistra lobista, Članak 11. U čl. 11. st 1 predlaže se brisati dio "za naknadu" uzevši u obzir činjenicu da se sukladno obrazloženju prijedloga Zakona "Regulacijom lobiranja nastoji se postići nekoliko ciljeva". Regulacija lobiranja usmjerena je na jačanje transparentnosti i otvorenosti pri afirmaciji interesa utjecajem na zakonodavnu i izvršnu vlast. Transparentnost treba pridonijeti povećanju kvalitete zakonodavnih postupaka te općenito doprinijeti jačanju povjerenja javnosti u procesu donošenja političkih odluka. Osim toga, ima za cilj uspostaviti način na koji se civilno društvo i građani uključuju u procese donošenja odluka. Izostanak regulacije lobiranja stvara rizik od nedostatka otvorenosti, transparentnosti i integriteta donositelja političkih i administrativnih odluka te otvara prostor koruptivnom djelovanju stoga je na pridržavanje odredaba budućeg zakona neophodno obvezati sve sudionike u lobiranju, a ne samo one, koji bi tu djelatnost obavljali uz naknadu. Uvođenje kumulativnog uvjeta naplatnosti ostavlja budući zakon u stvarnosti bez svoje svrhe. Naplatnost, ako se ona ospori od strane sudionika u lobiranju, izuzetno je teško dokazati, a posebice dokaznim sredstvima kojima raspolaže Povjerenstvo. Pozivom na obrazloženje u vezi s prijedlogom izmjena st 1 u čl. 11. predlaže se provesti, odnosno brisati dio "za naknadu" u st 2 jer ograničavanje javnosti Registra lobista samo na one lobiste koji će djelatnost lobiranja obavljati uz naknadu, isključuje njegovu svrhu te znatno umanjuje težinu samog zakona. Predlaže se brisanje cjelokupnog st 3 budući da je dobrovoljnost upisa u bilo koji javni registar, pa stoga i u Registar lobista protivna svrsi registra. U svrhu izbjegavanja suvišnog ponavljanja, poziva se ovime na obrazloženje u vezi sa st 2 ovog članka.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
42	<p>Američka gospodarska komora u Hrvatskoj VođenjeRegistra lobista, Članak 11. Predlažemo izmjenu članka 11. kako slijedi: (1) Lobiranje može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u Registar lobista koji u elektroničkom obliku vodi Povjerenstvo. (2) Upis u Registar uvjet je za početak lobiranja. (3) Fizička osoba koja lobira u ime pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka mora biti upisana u Registar. (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje sadržaj Registra i način njegova vođenja te obrasce zahtjeva za upis u Registar, zahtjeva za promjenu podataka u Registru, zahtjeva za brisanje iz Registra te popis dokumentacije koja se prilaže zahtjevima. Također predlažemo brisanje stavka 3. prijedloga Nacrta Zakona.</p>	<p>Prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu.</p>
43	<p>Zoran Sambol VođenjeRegistra lobista, Članak 11. Stavak (1) nadopuna: Registar u elektroničkom obliku javno je dostupan preko web servisa.</p>	<p>Nije prihvaćen Člankom 13. stavkom 3. Nacrta prijedloga zakona određeno je da propisani javni podaci iz Registra u skladu sa stavkom 1. ovoga članka objavljuju se na mrežnoj stranici Povjerenstva.</p>

44	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Upis u Registar , Članak 12. Predlaže se u st. 6. brisati riječ „odgovarajuća“, a iza riječi „Registar“ brisati točku te dodati: "a čiji sadržaj odlukom propisuje Povjerenstvo". Naime, propisivanje obveze dostave „odgovarajuće“ dokumentacije nedostatno je za jasnoću bilo kojeg propisa. Kako bi se omogućila određenost i predvidivost propisa, potrebno je Povjerenstvu dati ovlast da propisuje sadržaj potrebne dokumentacije, a koji sadržaj će se po potrebi i iskustvu stečenom primjenom budućeg zakona moći mijenjati, ali uvijek na jasan način.</p>	<p>Djelomično prihvaćen U stavku 6. brisana je riječ „odgovarajuća“. Sadržaj potrebne dokumentacije propisat će se Pravilnikom koji će se donijeti na temelju ovog Nacrta prijedloga zakona.</p>
45	<p>Jug Puljizević Upis u Registar , Članak 12. Stavak 5. traži i podatke o korisniku lobiranja za upis u registar. U slučaju da lobist lobira za više korisnika, pogotovo ako je riječ o profesionalnom lobistu, ovaj se podatak mora ažurirati na tjednoj bazi jer u suprotnom nema smisla. Ovakvo je rješenje iznimno nepraktično, pogotovo ako se promjene u registru ne mogu vršiti osobno, elektroničkim putem (npr. putem eGrađana). Isto vrijedi i za zemljopisno područje djelovanja - da li je najbolje napisati EU i tako pokriti sve ili se ide do razine županije? Nadalje, zakon ne bi trebao odrediti najmanju količinu podataka i prepustiti pravilniku da eventualno doda nove tražene podatke. To je u suprotnosti s Općom uredbom o zaštiti podataka i hrvatskim provedbenim zakondoavstvom. Obraduje se isključivo minimum podataka potreban za ispunjenje svrhe, što ovdje nije slučaj. Stavak 6. je nepotreban i relikv je prošlih stoljeća. Svi traženi podaci iz stavka 3. su dostupni državnim i javnim tijelima klikom miša. Nepotrebno je tražiti da se ti isti podaci preuzimaju iz državnog servisa i potom uploadaju u državni servis. Upisom oiba (koji se ionako traži) svi ovi podaci su dostupni nadležnim tijelima.</p>	<p>Primljeno na znanje Svi zahtjevi za promjenu podataka vršit će se putem elektroničke platforme. U članku 12. stavak 5. brisat će se riječ najmanje, kako bi odredba bila u skladu s Uredbom i načelom smanjene količina podataka iz članka 5. st. 1. toč. C Uredbe. Odredba stavka 6. dodatno će se razmotriti i prema potrebi razraditi Pravilnikom. Odredba je napisana imajući u vidu preporuke OECD-a da registar lobista treba adekvatno služiti javnom interesu, a objavljivanje aktivnosti lobiranja i informacije o lobistima trebaju biti pohranjeni u javno dostupnom registru i informacije se trebaju pravovremeno ažurirati kako bi se pružile točne informacije građanima.</p>
46	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Javnost Registra, Članak 13. Predlaže se u st 1 brisati riječ "određenim". Svrha postojanja bilo kojeg registra, pa tako i Registra lobista (kao registra osoba), jest mogućnost pristupa javnosti njegovom sadržaju. Ograničavanje pristupa registru osoba ugrožava svrhu samoga zakona. Također, predlaže se u cijelosti brisati st 2. Davanje, od strane podnositelja zahtjeva suglasnosti za javni karakter, određenih podataka upisanih u Registar, ponovno iz razloga navedenih u komentaru u čl. 11. prijedloga Zakona, u cijelosti ugrožava svrhu i postojanje samog budućeg zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe koje se odnose na zaštitu osobnih podataka uvrštene su i predložene u suradnji s Agencijom za zaštitu osobnih podataka, a sukladno postojećoj regulativi u tom području. Određeni osobni podaci bit će dostupni samo voditelju obrade osobnih podataka. Odredba stavka 2. će se doraditi. Naime nije potrebno zatražiti suglasnost od podnositelja zahtjeva za upis u Registar u odnosu na javnost registra, jer takva suglasnost ne može biti dobrovoljna budući da je Zakonom određeno da je određeni set podataka sadržanim u Registru javan i vidljiv svima i za takve osobne podatke uspostavljen je pravni temelj različit od članka 6. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka.</p>

47	<p>Jug Puljizević Javnost Registra, Članak 13. Nastavno na prethodni komentar, u stavku 1. se poziva na propise koj uređuju zaštitu osobnih podataka, dok ih prethodni članak potpuno zanemaruje. Da li stavak 2. pretpostavlja privolu za objavu podataka, odnosno da li je privola pravni temelj za takvu obradu? Što ako osoba koja se želi upisati ne daje svoju privolu? Da li će mu se uskratiti upis? Privola nije i ne može biti valjan pravni temelj za ovakvu obradu podataka.</p>	<p>Primljeno na znanje Odredbe koje se odnose na zaštitu osobnih podataka uvrštene su i predložene propisati u suradnji sa AZOP-om, a sukladno postojećim propisima u tom području. Odredba stavka 2. će se doraditi. Naime nije potrebno zatražiti suglasnost od podnositelja zahtjeva za upis u Registar u odnosu na javnost registra, jer takva suglasnost ne može biti dobrovoljna budući da je Zakonom određeno da je određeni set podataka sadržanim u Registru javan i vidljiv svima i za takve osobne podatke uspostavljen je pravni temelj različit od članka 6. stavka 1. točke (a) Opće urede o zaštiti podataka.</p>
48	<p>Hrvatsko društvo lobista Postupak u povodu zahtjeva za upis u Registar, Članak 14. Potreban je kraći rok za lobiste koji će podnijeti zahtjev sa stupanjem ovog Zakona na snagu. Predlažemo rok od mjesec dana kako bi se redovne poslovne aktivnosti lobista mogle nesmetano obavljati. Kratak rok ugrožava redovit poslovanje.</p>	<p>Nije prihvaćen Rok je unesen sukladno rokovima u Zakonu o općem upravnom postupku koji se primjenjuje na odgovarajući način na ovaj Zakon.</p>
49	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Postupak u povodu zahtjeva za upis u Registar, Članak 14. Predlažemo uvesti kraći rok za lobiste koji će podnijeti zahtjev sa stupanjem ovog Zakona na snagu. Predlažemo rok od 7 dana kako bi se redovne poslovne aktivnosti lobista mogle nesmetano obavljati.</p>	<p>Nije prihvaćen Rok je unesen sukladno rokovima u Zakonu o općem upravnom postupku koji se primjenjuje na odgovarajući način na ovaj Zakon.</p>
50	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Postupak u povodu zahtjeva za upis u Registar, Članak 14. U st 1 i st 2 koriste se nazivi "stranka", odnosno "podnositelj zahtjeva", stoga je u svrhu jasnoće propisa, a u slučaju identiteta, potrebno provesti usklađivanje termina.</p>	<p>Prihvaćen Prijedlog je prihvaćen i odgovarajuće unesen u tekst.</p>
51	<p>Jug Puljizević Odbacivanje i odbijanje upisa u Registar, Članak 15. Zahtjev za upis se neće odbiti ako nema privole iz čl. 13. st. 2. što dodatno ukazuje na besmislenost privole (koja ioanko nije valjan pravni temelj za takvu obradu podataka).</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
52	<p>Hrvatsko društvo lobista Promjene podataka, Članak 16. (2) Zahtjevu za promjenu podataka podnosi se na propisanom obrascu pisanim ili elektroničkim putem, kojemu se prilaže dokumentacija kojom se dokazuje promjena podataka.</p>	<p>Nije prihvaćen Smatramo da nije potrebno mijenjati odredbu. Zahtjev će se moći podnijeti i elektroničkim putem.</p>
53	<p>Hrvatsko društvo lobista Promjene podataka, Članak 16. (1) Lobist upisan u Registar dužan je podnijeti Povjerenstvu zahtjev za promjenu osnovnih i osobnih podataka upisanih u Registar najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.</p>	<p>Nije prihvaćen Predlagatelj smatra da nije potrebno u odredbu dodati osnovne i osobne podatke budući da svaka promjena podataka koja je predmet upisa, ukoliko do nje dođe, treba biti izmijenjena i u Registru.</p>

54	<p>Jug Puljizević Promjene podataka, Članak 16. Lobist koji lobira za više korisnika lobiranja morao bi podnostiti ovakve zahtjeve svako malo. Štoviše, lako je zamisliti situaciju da lobist podnese zahtjev za promjene koje su već prošle (lobiranje odrađeno). Nadalje, korištenje obrasca (pretpostavljam papirnatog) i uz prilog dokumentacije (kakve?) je rješenje koje pripada prošlom stoljeću i treba ga izbjegavati. Npr. lobist je promijenio područje interesa lobiranja (s ekologije na urbanu mobilnost). Kako to dokazuje? A promjenu ili novog korisnika lobiranja? Ugovorom? Izjavom ovjerenom kod javnog bilježnika? Korištenjem sustava eGrađani ovo bi moglo biti riješeno s dva klika, što bi ujedno pojednostavilo i pojeftinilo čitav postupak.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim Nacrtom prijedloga propisana su načela postupanja pri lobiranju. Rokovi za podnošenje promjena također, kao i mjere ako se iste ne prijave. Nadalje, cijeli sustav je predviđeno da se odvija putem Registra koji će se voditi u elektroničkom obliku stoga neće biti potrebe za fizičkim obrascima. Na lobistu je odgovornost za prijavom svake promjene podataka koji se nalaze u Registru, a sve što je potrebno dokazivati, također je propisanom Nacrtom prijedloga zakona. Daljnja potrebna razrade pojedinih upisa, biti će regulirana podzakonskim propisom, kako je u Nacrtu prijedloga zakona i naznačeno.</p>
55	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Brisanje iz Registra, Članak 17. Predlaže se na kraju točke d) dodati točku e) sa sadržajem: "lobist sa svojstvom pravne osobe prestane postojati". Kako lobist može biti pravna osoba, a koja prestaje postojati brisanjem iz odgovarajućeg registra, potrebno je predvidjeti i takvu mogućnost.</p>	<p>Prihvaćen Komentar se prihvaća, te će odgovarajuća odredba biti unesena u tekst Nacrta prijedloga zakona.</p>
56	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Zaštita osobnih podataka, Članak 18. Predlaže se brisati st 1. Prijedlog ove zakonske odredbe protuuslovan je Općoj uredbi o zaštiti podataka. Svojim postojanjem budući Zakon o lobiranju predstavljat će pravnu osnovu za obradu podataka. Samim propisivanjem javnosti Registra, odnosno mogućnosti javnosti Registra određuje se stupanj zaštite osobnih podataka te je pozivanje na druge propise koji uređuju zaštitu osobnih podataka suvišno. Predlaže se u st 2 brisati dio "koji nisu javni", a u st 3 brisati dio "koja nije javno objavljena" jer upućuju na ograničenje javnog Registra, sa čim u vezi se skreće pozornost na komentare uz ranije članke.</p>	<p>Nije prihvaćen Odredbe koje se odnose na zaštitu osobnih podataka uvrštene su i predložene propisati u suradnji sa AZOP-om, a sukladno postojećoj regulativi u tom području.</p>
57	<p>Jug Puljizević Zaštita osobnih podataka, Članak 18. Nastavno na st. 3. - gdje se pohranjuje dokumentacija koja je javno objavljena? Pogotovo kada je riječ o obrascima za upis ili promjenu i pripadajućim priložima?</p>	<p>Primljeno na znanje Dokumentacija će se odgovarajuće pohranjivati u Uredu Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa. Dokumentacije se čuva u skladu s propisima o arhivskoj građi i drugim propisima.</p>

58	<p>Američka gospodarska komora u Hrvatskoj Dužnost podnošenja izvještaja i informiranja, Članak 19.</p> <p>Članak 19. Nacrta Zakona propisuje kako: „ (1) Lobist je dužan podnijeti izvještaj o provedenim lobiranjima u pisanom obliku elektroničkim putem na propisanom obrascu.“ AmCham smatra kako podnošenje izvještaja o provedenim lobiranjima u pisanom obliku mora biti, kao u svim razvijenim državama svijeta, prvenstveno obaveza lobiranih osoba, a ne lobista, sukladno GRECO-vim preporukama. Predlažemo da se obavezom informiranja javnosti o sastancima s organizacijama ili samozaposlenim osobama obuhvate javni i državni službenici, kao što je to praksa u Europskom registru transparentnosti koje vodi Europska komisija te da se uvede obaveza objavljivanja javnih kalendara dužnosnika. Iako se zalažemo da se obaveza upisa u registar uvede za sve lobiste, postavlja se pitanje smisla obaveze i sadržaja izvještavanja pravnih i fizičkih osoba o aktivnostima lobiranja, a koje nisu dužne biti upisane u Registar lobista.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Sukladno odredbama Kodeksa ponašanja državnih dužnosnika u tijelima izvršne vlasti, dužnosnici već imaju obvezu o važnim sastancima s trećim osobama obavijestiti javnost na mrežnim stranicama tijela u kojem dužnosnik obnaša dužnost odnosno putem društvenih mreža.</p>
59	<p>Jug Puljizević Dužnost podnošenja izvještaja i informiranja, Članak 19.</p> <p>Pohvalno je da se u čl. 19. prvi put spominje elektronički način podnošenja. Mišljenja sam da je ovo potrebno provesti kroz čitav prijedlog zakona.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Primljeno na znanje.</p>
60	<p>Hrvatsko društvo lobista Izvještaj lobista , Članak 20.</p> <p>Svi lobisti trebaju biti obveznici upisa u Registar, stoga predlažemo prisanje ove točke</p>	<p>Prihvaćen</p> <p>Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu. Slijedom navedenog brisana je odredba članka 20. stavka 3.</p>
61	<p>Hrvoje Arko, odvjetnik Izvještaj lobista , Članak 20.</p> <p>Uz čl. 20. st. 3.; Propisivanje obveze lobistima koji nemaju obvezu upisa u Registar podnošenja izvještaja o lobiranju provedenom u prethodnoj kalendarskoj godini u postojećim okolnostima, prema kojima bi postojali lobisti koji imaju obvezu upisa u Registar, kao i oni koji takvu obvezu nemaju, bez ikakve je svrhe, jer se ne može provesti provjera ispunjavanja takve obveze. Naime, lobisti koji nisu upisani u Registar, u odnosu na Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa ne postoje. Stoga ono nije u mogućnosti provjeravati ispunjavaju li takvi lobisti svoju obvezu. Radi se stoga o odredbi koja može imati snagu preporuke, unatoč formulaciji "...ima obvezu...". Niti sam predlagatelj ne predviđa odgovarajuću kaznenu odredbu za slučaj propuštanja od strane u Registar neupisanog lobista podnošenja takvog izvješća, što dovoljno govori, da je i predlagatelj svjestan dosega takve odredbe. Stoga se u smislu ranijih prijedloga drugih komentatora na brisanje distinkcije lobiranja glede upisa u Registar lobista temeljen nenaplatnosti/naplatnosti, predlaže ovu odredbu brisati, a stavak 4. članka 20. označiti kao stavak 3. istoga članka.</p>	<p>Prihvaćen</p> <p>Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu. Slijedom navedenog brisana je odredba članka 20. stavka 3.</p>

62	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Izveštaj lobista , Članak 20. Predložemo precizirati da lobist fizička osoba koja je zaposlena kod pravne ili fizičke osobe koja lobira za naknadu nije u obavezi podnošenja godišnjeg izvještaja o provedenim lobiranjima jer ne lobira u svoje ime i za svoj račun nego da se ta obaveza odnosi na poslodavca. Također bi trebalo propisati da u slučaju brisanja takvog lobista iz registra, on nema obavezu podnošenja izvještaja o provedenim lobiranjima budući da je podnošenje takvog izvještaja obaveza njegovog poslodavca.</p>	<p>Prihvaćen Odgovarajuće će se doraditi obaveza u skladu s komentárom.</p>
63	<p>Vlahović Grupa d.o.o. Izveštaj lobista , Članak 20. Molimo produžiti rok za predaju godišnjeg izvještaja barem do kraja prvog kvartala.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj smatra kako nema potrebe produžiti rok za predaju godišnjeg izvješća.</p>
64	<p>Hrvatsko društvo lobista Sadržaj izvještaja, Članak 21. (2) (3) (4) brisati zbog moguće zlouporabe. Nije precizno definirano što će sve biti predmet ispitivanja. Neprihvatljivo.</p>	<p>Nije prihvaćen U komentaru nije obrazloženo zbog čega bi postojala mogućnost zlouporaba. Povjerenstvo će ispitati da li podneseno izvješće sadrži sve potrebne podatke, koji se navode u stavku 1. članka 21.</p>
65	<p>Jug Puljizević Sadržaj izvještaja, Članak 21. Da li je izvještaj lobista javan ili ne? Nadalje, što je naznaka lobirane osobe? Npr. saborski zastupnik (1 osoba od 151) ili saborski zastupnik opozicije (pa je to nekih 70ak ljudi) - potrebno je precizirati.</p>	<p>Primljeno na znanje Nacrtom prijedloga zakona predviđeno je da je pristup određenim podacima iz Registra javan, a na način kako će biti utvrđeno pravilnikom koji će se donijeti po donošenju Zakona. Lobirana osoba je također definirana ovim Nacrtom prijedloga zakona, i kao takva će biti predviđena da se naznači u izvještaju, odnosno navede o kojoj se lobiranoj osobi radi.</p>
66	<p>Zoran Sambol Sadržaj izvještaja, Članak 21. Izveštaj lobista mora biti priložen u elektroničkom, strojno čitljivom obliku. Nedopušteni su strojno nečitljivi formati poput PDFa, DOCa, DOCxa i slični.</p>	<p>Primljeno na znanje Pri izradi Pravilnika vodit će se računa o formatu unosa.</p>
67	<p>HP-Hrvatska pošta d.d. Provjera podataka i izjava, Članak 22. Predlaže se u st 3 brisati dio "zatvoren za javnost" te zamijeniti riječima "je tajan". Svaki postupak načelno jest javan ili tajan, ali korištenje izraza zatvorenosti za javnost umjesto tajnosti jest neprimjereno zakonskom tekstu.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o pravu na pristup informacijama sadrži odredbu o javnosti rada tijela javne vlasti (članak 12.). U svom članku 12. stavku 2. propisuje kako: „Tijela javne vlasti nisu dužna osigurati neposredan uvid u svoj rad kada se radi o pitanjima u kojima se po zakonu javnost mora isključiti, odnosno ako se radi o informacijama za koje postoje ograničenja prava na pristup prema odredbama ovog Zakona.“ Napominjemo također kako se tajni podaci, kao i oni koji imaju druge, različite stupnjeve klasifikacije, posebno klasificiraju sukladno posebnim propisima.</p>
68	<p>Ured pučke pravobraniteljice OGRANIČENJA LOBIRANJA, Članak 23. U odnosu na članak 23. Prijedloga Zakona i ograničenja lobiranja lobirane osobe, smatramo da bi „razdoblje hlađenja“ trebalo uskladiti s odredbom članka 23. stavak 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa i propisati ga u dužem trajanju, odnosno u trajanju od 18 mjeseci. Isto tako, ograničenje lobiranja bi se, u odnosu na ove osobe, trebalo propisati kako za slučajeve lobiranja za naknadu, tako i za slučajeve kada se lobira bez naknade.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaćeno je izmijeniti članak 23., na način da on sada glasi: Članak 23. (1)Lobiranoj osobi zabranjeno je u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu. (2)Lobirana osoba na koju se primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i koja je obveznik prema odredbama tog zakona, ne može niti pod kojim uvjetima lobirati za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe niti se može upisati u Registar.</p>
69	<p>Vlahović Grupa d.o.o. OGRANIČENJA LOBIRANJA, Članak 23. Ovako formuliranom odredbom iz stavka 1. ovog</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prihvaćeno je izmijeniti članak 23., na način da on sada glasi: Članak 23. (1)Lobiranoj osobi zabranjeno</p>

članka se lobiranim osobama omogućuje lobiranje u odnosu na tijelo u kojem je obavljala dužnost ili službu ako se lobirana osoba zaposli kod poslodavca kod kojeg obavlja lobiranje (tzv. in-house lobisti iz čl. 2. st. 2 točka b) ili u organizaciji ili tijelu koja predstavljaju profesionalne, poslovne ili druge sektorske interese, uključujući profesionalna, gospodarska i interesna udruženja, udruženja poslodavaca i organizacije civilnog društva. Lobiranje u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je lobirana osoba obavljala dužnost ili službu je jednako problematično u ulozi sve tri kategorije lobista definirane člankom 2. stavkom 2. Stoga nije jasna intencija predlagatelja koji stavlja veće težište na lobistima za naknadu. Dodatno želimo istaknuti da je ovakva odredba suprotna međunarodnim preporukama i komparativnoj praksi na koju se predlagatelj poziva u preambuli. Naime, mjera "razdoblja hlađenja" (cooling-off period) je uključena u Preporuci Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o pravnoj regulaciji lobističkih aktivnosti u kontekstu javnog odlučivanja u dijelu koji se tiče integriteta javnog sektora i definirana je kao "razdoblje koje mora proći prije nego što javni dužnosnik može postati lobist nakon prestanka javnog posla ili dužnosti, ili lobist može postati javni dužnosnik nakon prestanka obavljanja aktivnosti lobiranja". Dakle, Preporuka ne predviđa izuzetke za lobirane osobe već im potpuno zabranjuje obavljanje aktivnosti lobiranja u razdoblju hlađenja nakon prestanka obavljanja dužnosti, bez obzira u koju kategoriju lobista spadaju. S druge strane, Preporuka Vijeća OECD-a o načelima transparentnosti i integriteta u lobiranju u poglavlju "Poticanje kulture integriteta" predlaže da će možda biti potrebno nametnuti "razdoblje hlađenja" koje privremeno ograničava bivše javne dužnosnike u lobiranju institucija u kojima su obavljali dužnost. Ova preporuka je implementirana u ovaj prijedlog Zakona ali s nepotrebnim izuzećem koje poništava učinkovitost mjere i ostavlja u praksi mogućnost bivšim javnim dužnosnicima da lobiraju institucije u kojima su obavljali dužnost bez prepreka ako ne djeluju kao lobisti za naknadu. Predlažemo da se članak 23. stavak 1. izmjeni na način da glasi: "LOBIRANOJ OSOBI ZABRANJENO JE U RAZDOBLJU OD GODINU DANA NAKON PRESTANKA DUŽNOSTI LOBIRATI U ODNOSU NA TIJELO ZAKONODAVNE ILI IZVRŠNE VLASTI, TIJELO DRŽAVNE UPRAVE, ODNOSNO TIJELO JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE U KOJEM JE OBAVLJALA DUŽNOST." Jedino se na ovaj način može izbjeći da lobirane osobe imaju mogućnost lobirati institucije u kojima su do tada obavljali dužnost ili službu te odredbu uskladiti s međunarodnim preporukama i komparativnom praksom. Također, naš prijedlog je da se ova odredba odnosi isključivo na dužnosnike definirane sukladno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.

je u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu. (2) Lobirana osoba na koju se primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i koja je obveznik prema odredbama tog zakona, ne može niti pod kojim uvjetima lobirati za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe niti se može upisati u Registar.

70	<p>Rankica Benc OGRANIČENJA LOBIRANJA, Članak 23. Poštovani, kao mjera prevencije zloporabe, npr. eventualnih informacija i drugih pogodnosti stečenih obavljanjem dužnosti ili službe ili rok zabrane lobiranja prema tijelu kojem se obavljala služba treba biti propisan i za lobiranje za naknadu i bez naknade, i to u trajanju od najmanje 4 godine.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prihvaćeno je izmijeniti članak 23., na način da on sada glasi: (1)Lobiranoj osobi zabranjeno je u razdoblju od 18 mjeseci nakon prestanka dužnosti ili službe lobirati u odnosu na tijelo zakonodavne ili izvršne vlasti, tijelo državne uprave, odnosno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem je obavljala dužnost ili službu. (2)Lobirana osoba na koju se primjenjuje zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i koja je obveznik prema odredbama tog zakona, ne može niti pod kojim uvjetima lobirati za vrijeme obavljanja dužnosti ili službe niti se može upisati u Registar.</p>
71	<p>Ured pučke pravobraniteljice Mjere zbog nepoštivanja odredbi ovoga Zakona, Članak 25. U odnosu na članak 25. i članak 26. U odnosu na članak 25. i članak 26. Prijedloga Zakona, ističemo kako bi učinak novčanih sankcija trebao biti takav da one prema osobi koja ne poštuje odredbe zakona budu učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće od ponavljanja sankcioniranog djela, kao i odvraćajuće na druge potencijalne počinitelje prekršaja temeljem ovoga Zakona. Stoga smatramo kako su predložene novčane sankcije u minimalnom iznosu od 400 eura preniske te bi ih trebalo povećati. Međutim, ukoliko se odluči zadržati navedene minimalne iznose novčanih kazni, alternativno predlažemo povećanje minimalnog iznosa za lobiste koji lobiraju uz naknadu te posebno propisivanje novčane sankcije za lobiste koji lobiraju bez naknade, poglavito u odnosu na mjere vezane uz povredu odredaba iz članka 8., navedenih u članku 26. Prijedloga Zakona. Također, nije jasno na koji bi se način, primjerice, mogla izreći novčana sankcija ili druga mjera predviđena Prijedlogom Zakona lobistu koji nema obvezu upisa u Registar, a koji ne podnese godišnji izvještaj o provedenim lobiranjima. Navedena nejasnoća u provedbi zakona, može se otkloniti propisivanjem obvezatnosti upisa svih lobista u Registar.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Gornja granica novčanih sankcija povećana je i za fizičku i za pravnu osobu.</p>
72	<p>Hrvoje Arko, odvjetnik Mjere zbog nepoštivanja odredbi ovoga Zakona, Članak 25. Uz čl. 25. st. 1.-A: Ponajprije se predlaže brisati riječi "za naplatu" uz poziv na prijedloge ostalih komentatora na ujednačavanje kako naplatnog tako i besplatnog lobiranja glede obveze upisa u Registar lobista. Uz čl. 25. st. 1.-B: U slučaju neprihvatanja prijedloga pod "A", predlaže se unifikacije izričaja radi riječi "za naplatu" zamijeniti inače u prijedlogu Zakona korištenim riječima: "uz naknadu".</p>	<p>Djelomično prihvaćen Brisano je razgraničenje obveza lobista koji lobiraju bez naknade i onih uz naknadu. Sukladno navedeno, odgovarajuće je dorađena odredba.</p>
73	<p>Rankica Benc Prekršajna odredba, Članak 27. Poštovani, ako uzmemo u obzir koliko "(ne)zakonito lobiranje" može utjecati na društvo u cjelini, politika sankcija u ovom Zakonu treba biti veoma stroga. Prema sličnim propisima u EU, npr. SRNJ raspon sankcija treba biti od 20.000 eura do 50.000 eura. Sankcije kakve se predlažu u ovom Nacrtu sigurno neće imati odvraćajući učinak na potencijalne prekršitelje, jer se u lobiranje ne upušta nitko za interes koji nema, ne samo u materijalnom smislu, visoku vrijednost.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Povećana je gornja granica novčanih sankcija za fizičke i pravne osobe prema rasponu za koji smatramo da će imati odvraćajući učinak na potencijalne prekršitelje Zakona.</p>

74	<p>Jug Puljizević PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 30. Zakon predviđa da se jako puno detalja, pogotovo onih koji su vezani uz zaštitu osobnih podataka, propiše pravilnikom. Na taj se način povećava pravna nesigurnost i narušavaju načela zaštite osobnih podataka. Pravilnik se isključivo treba baviti tehničkim aspektima provedbe zakona - npr. strojno čitljiv oblik izvješća (kao što piše jedan komentator) ili tehničke mjere zaštite dokumentacije, a ne kategorije osobnih podataka i sl.</p>	<p>Primljeno na znanje Odredbe koje se odnose na zaštitu osobnih podataka uvrštene su i predložene propisati u suradnji sa AZOP-om, a sukladno postojećoj regulativi u tom području. Kako je Pravilnik po svojoj snazi podzakonski propis koji mora biti u skladu sa svim primjenjivim odredbama RH, sve propisanu u Pravilniku koji će se donijeti po donošenju Zakona, biti će u skladu sa zaštitom osobnih podataka.</p>
75	<p>Zoran Sambol V. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA, Uz članak 29. Uz članak 29. Obavezno navesti strojno čitljiv elektronički oblik prema: https://mpgi.gov.hr/otvoreni-strojno-citljivi-podaci-172/172</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>